

Naročnina

Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugosla-
viji 120 Din, za
inozemstvo 140 Din

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov

1 stoip. peti-vrsta
malih oglasov po 150
in 2 D, večji oglas
nad 45 mm višine
po 250, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vračila po 10 Din
Pri večjem c
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljka in
dneve po prežniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, ne frankirana
pisma se ne sprejemajo. Uredništva
telefon št. 2030, upravnštva št. 2328

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Cerkveni
račun: Ljubljana šte. 10.650 in 10.348
za inzerate, Sarajevski št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Dr. Anton Švehla

Da se pripravlja v češkoslovaškem političnem življenju velika notranjepolitična sprememba, je namignil sam predsednik Masaryk v intervjuju, ki ga je dal o veliki noči publicistu Karlu Čapku in v katerem je podčrtal zlasti ti-le dve strani: Bolni ministrski predsednik Švehla je državnik v pravem smislu besede in njegova trdovratna bolezen bo zadel sploh vse češkoslovaško politično življenje; treba je pritegniti državotvorne socialistične stranke k sodelovanju na vodstvu države. Ti dve črti bi bili aktualni tudi, če bi jih ne izrekal predsednik Masaryk. Ministrski predsednik dr. Antonin Švehla se poslavlja, če že ne od življenja, pa vsaj za dolgo dobo od politike, republika pa se bliža desetletnici svojega obstoja in vsa tendenca Hradčan gre za tem, da se za to leto ustvari koalicijska vlada, zlasti še, ker sedanji parlament nima tako izrazite osebnosti kot je premier Švehla, ki se je, danes lahko rečemo, igral s koalicijami na levo in na desno, s Čehi, Slovaki in Nemci, in to ravno kot oseba Švehla. Obojno vprašanje zanima češkoslovaško publicistiko in časnikarstvo. Zdravniški buletini iz Švehlove sobe zdaj pomirjajo, zdaj zopet vznemirjajo javnost, ki si je skoraj edina v tem, da ni izključeno, da neha utripati tudi njegovo telesno srce. Če pa odide Švehla, nastane vprašanje, kaj bo z njegovim nasledstvom v republikanski agrarni stranki in v vladi. V stranki sami bi še šlo, ker ima na razpolago dokaj dobrih organizatorjev in taktikov, nobeden izmed teh pa ne more nadomestiti Švehle v vladi. Po pravici nosi naslov deus ex machina, najmočnejše parlamentarne moči republike, neumornega delavca, najboljšega taktika, ki je imel sicer politične, nikdar pa ne osebnih nasprotnikov, ki je znal združiti meščansko vlado, ne da bi si pretrgal zveze s socialistično opozicijo, ki je zadovoljil Slovake vsaj v delni avtonomiji, a ostal kljub temu češki centralist, ki je pritegnil v vlado Nemce, ne da bi se prekršil zoper nacionalnost češkoslovaške države, ki je v najtežjih trenutkih ne razdvajal, ampak zbiral moči okrog sebe, ki je v ugodnem trenutku znal urediti razmerje z Vatikanom, ne da bi se mu bilo treba priznati h »klerikalizmu«, ki je kot agrarec imel toplo srce tudi za delavske gibanje in vprašanje, ne da bi kdaj zapustil doma in posestva svojih pradedov. Švehla je zlasti v zadnjem času vplival tudi na češkoslovaško zunanjo politiko in na dr. Beneša s tem, da je prodlr z dr. Kroftom kot drugim zunanjim ministrom. V družabnem življenju nedosegljiv, četudi je bil glede resnih političnih izjav skoraj nedostopen, včasih cinčno nagajiv. Ni bil govornik, ni bil ideolog, ni bil človek, ki bi zapustil za seboj globoko zasnovane pisane programe, ni delal reklame o sebi, dasi mu bo zgodovina dala prav, da je tvegval svojo glavo pravtako kot Rašin, Kramář, Masaryk in drugi, ki so pomagali k razbitju avstro-ogrške monarhije. Tudi ne bo zapustil nikakih pisanih spominov za seboj. Ostal pa bo češkoslovaškemu narodu, naj se vrne v politiko ali ne, kot premier-minister povojne in konsolidacijske dobe češkoslovaške države kot edini, »ki je znal« in bil dobesedno v gotovih trenutkih nenadomestljiv.

Vprašanje nove koalicije bo zadelo na večje težkoče, kot se zdi. Češka ljudska stranka gre za tem, da drži narazen komuniste in socialiste obojnih vrst. Njena taktika je, biti v vladi in s pomočjo vlade priboriti češkoslovaškemu katolicizmu mesto in veljavo, ki mu gre. Na drugi strani zastopa stališče, da je sedanja koalicija še nadalje delazmožna in torej ni treba nikakega razširjenja. Na drugi strani gredo prizadevanja socialističnih strank za tem, da pridejo v vlado; za to sodelovanje se je izreklo tudi že nekaj predstavnikov dose-danjih vladnih strank. Masaryk stoji na stališču, kar je razvidno ravno iz omenjenega intervjuja, da je češkoslovaški narod kmetski in delavski narod, da je torej koalicijska vlada nujna. Srdite zakulisne borbe se bijejo ravno za mesto bodočega premierja in njegovega namestnika, kakor tudi za programatične naloge, predvsem socialnopolitične zakone, katere naj bi bilo treba reformirati. Temu se strastno protivijo socialistične stranke, ki hočejo ostati pri tem, kar se je v hipnem navdušenju za socializem v povojni dobi storilo. Tudi o zunanjih politikah se debatira. Ves značaj političnih kombinacij pa nosi eno karakterizacijo: Aktivnega premierja Švehla ni.

Beneš se ne sestane z Rothermerom. Vest »Az Estac«, da se je zunanji minister dr. Beneš sestel ali naj bi se sestel z lordom Rothermerom, se ne potrjuje.

Zadnje posvetovanje vlade pred pravoslavnimi prazniki

r Belgrad, 13. aprila. (Tel. »Slov.«) V predsedništvu vlade se je danes vršila važna konferenca, kateri so prisostvovali vladni predsednik Velja Vukičević, notranji minister dr. Korošec in zastopnik zunanje-ga ministra Ilija Šumenković. Ker odpotujejo vsi ministri za časa pravoslavnih velikonočnih praznikov iz Belgrada, se je na tej konferenci med drugim sklenilo, da se vrši prihodnja seja ministrskega sveta prihodnji četrtek, med tem pa ostane v Belgradu notranji minister dr. Korošec in zastopnik zunanje-ga ministra dr. Šumenković. Vladni predsednik se bo odpeljal preko Zagreba v Split. V Zagrebu bo predsednik sprejel zagrebškega župana Heinza.

Nedolžna, zelo nedolžna tolažba

r Belgrad, 13. aprila. (Tel. »Slov.«) Pod vtisom ponižnih govorov Stjepana Radiča in Pribičevića na splitskem zborovanju so pričeli njuni pristaši napovedovati skorajšnjo sestavo koncentracijske vlade. Že dejstvo, da govore o tem samo pristaši KDK, zadostuje, da vidimo, kako vrednost imajo te vesti. O njih namreč ne daje nihče od merodajnih nobene sodbe. Tudi ne vemo, čemu in zakaj koncentracijo, posebno pa še tako, kot sta si je prej zamislila

vesela prijatelja KDK. Absolutno nesprejemljivi pogledi na probleme državne politike obeh veselih prijateljev so bili vzrok, da se je to vprašanje odstavilo z dnevnega reda in se prešlo preko tega k stvarnemu delu, ki radi vztrajnosti, odločnosti in jasnosti pogledov merodajnih lepo napreduje in stopa z velikimi koraki k vedno večjim uspehom.

Od takrat so se razmere zelo spremenile, posebno so se spremenile glede koncentracije radi delovanja KDK, ki ga je ta med tem razvila. Surovo nastopanje in ošabno provokativstvo obeh voditeljev KDK sta vprašanje koncentracije potisnila povsem v ozadje. Kateri pametni človek bi pristal na to, da se sestavi koncentracija, v kateri naj bi se poverila važna, morda celo odločujoča vloga, kmetsko-demokratski koaliciji, kakor to zahteva Pribičević, dočim bi se radikalna stranka potisnila v drugo vrsto?

Končno moramo naglasiti, da je koncentracija potrebna rezerva vsake države. Pri nas stanje gotovo ni tako, da bi morali poseči po skrajni rezervi. Zato bo ostalo samo pri tem, da se pristaši KDK v bratskem objemu tolažijo in svoje želje ponavljajo kot nekaj neuresničljivega. Blagor pa tistim ubogim na duhu, ki verujejo vsem gospodov od KDK in njenemu časopisju.

Letalo Bremen padlo v morje?

Usoda letala „Bremena“

v Newyork, 13. aprila. (Tel. »Slov.«) Na letališču Mitchelfield je dospela vest, da so nemško letalo »Bremen« opazili pri Lockeportu v Novi Škotski. Vest se dosedaj ni mogla potrditi. Od Lockeporta do Mitchelfielda potrebuje letalo štiri ure. Ob 11.35 newyorškega časa je baje »Bremen« letela zelo visoko nad Yarmouthom v Novi Škotski. Vreme je ob ameriški obali ugodno. Že od poldneva prihajajo velike množice prebivalstva na letališče. V razdalji po šest do osem metrov stojijo stražniki z motornimi kolesi, ki bodo takoj, ko se letalo spusti na zemljo, vozili koncentrično proti letalu »Bremen«, da ga varujejo pred navalom radovednežev. Na letališču se nahaja tudi že svetnik Kiep od nemškega poslaništva, ki bo pozdravil letalce v imenu Nemčije. Kanadsko mornariško ministrstvo je odredilo, da morajo na vseh svetilnikih, vse brzojavne pisarne, radio-postaje in ribiške flote paziti na letalo in mu v slučaju potrebe iti na pomoč. Mitchelfield je od 3 popoldne popolnoma pripravljen in razsvetljen. Hčerka profesorja Junkerja, ki je sestavil letalo, hoče »Bremenu« leteti nasproti, ko pride o njem točna vest. Vest, da so »Bremen« že zjutraj opazili pri Bostonu, se ne potrjuje.

Kie brodi „Bremen“?

v Emden, 13. aprila. (Tel. »Slov.«) Wolf-fov biro poroča iz Newyorka, da so letalo »Bremen« v spremstvu letalske eksadrile opazili ob 20.30 (nemški čas) nad Newyorkom. (Vest še ni potrjena.)

Brezlična postaja Lord Northday poroča vsem brezlično, da je letalo »Bremen« dospelo v Mitchelfield. — Brezlična vest Reuterjeva poroča, da je »Bremen« ob 19.30 srednjeevropskega časa dospelo v Newyork.

v Newyork, 13. aprila. (Tel. »Slov.«) Prva vest, da se je opazilo letalo »Bremen«, je došla od kapitana Barc House-a od kanadske mornariške pomožne službe Ara. Letalo je bilo previsoko, da bi se moglo prečitati ime ali številka, vendar je gotovo, da je bilo letalo »Bremen«. Poročilo o tem, da se je letalo opazilo, tudi ni natančneje opisano. Spoznanje je še vedno nemogoče, letalo pa leti v smeri zahod-jugozahod, torej proti Newyorku.

Nervoznost v New'orku

v Newyork, 13. aprila. (Tel. »Slov.«) Okoli 1 popoldne je začel pihati precej močen vzhodni veter, ki je povzročil, da so morala skoro vsa letala ustaviti lokalno službo. Onih šest letal, ki hočejo leteti »Bremenu« nasproti, bodo spravili v obliki štafla, da bodo mogla pod vodstvom gđe. Junker startati. Na letališču Mitchelfield se je že zbrala množica nad 4000 ljudi, ki še vedno raste. Popoldne vse prebivalstvo, ki se zbira na letališču, preresetava prihajajoče vesti, posebno vest iz Kanade in o možnosti, ali je mogoče spoznati letalo v višini 4000 metrov.

Ugibanja na vse strani

v Newyork, 13. aprila. (Tel. »Slov.«) Ob 2.30 (newyorški čas). Med tem, ko se na letališču polagoma že pojavlja pesinizem, je zunanja njega nastalo pravtako preseljevanje naroda, katerega so našli do 2 popoldne že ti-soče. Glavni naval pa se bo začel šele potem, ko se bodo v Newyorku zaprli trgovski lokali. Železnica na Long Islandu je priredila posebne vlake. Vse ceste okoli Mitchelfielda so že sedaj popolnoma natrpane, tako da ni mogoče, da bi letalo, če bo res prišlo, moglo zapustiti letališče. Po vseh potih je vse črno ljudi, ki gledajo v zrak. Naenkrat se poveča upanje, ko pride vest, da so videli »Bremenu« nad Hardfordom. Kmalu nato je prišla vest, da so ob 1.20 videli letalo nad Bathom, severno od Portlanda (država Maine). Dozvalo pa se je, da vest o Hardfordu nima podlage, glede Batha pa se je le moglo ugotoviti, da se je letalo slišalo, ne pa videlo. Letalo je tako visoko, da ga na jasnem nebu ni bilo mogoče videti. Te ugotovitve so razpoloženje pollačile in počasi se začenja opaziti brezupnost.

Vse zaman, leta'la ni ...

v Newyork, 13. aprila. (Tel. »Slov.«) Proti 17. uri neworškega časa so se vsa poročila o tem, da se je letalo »Bremen« opazilo v Novi Škotski, izkazala kot brezpredmetna in množice na letališču Mitchelfield se je lotila brezupnost. Tudi vodilne oficierne osebnosti v Mitchelfieldu pri sprejemnem komiteju priznavajo, da so izgledi samo še prav majhni in da je pravzaprav bolje, pripraviti se na najhujše. Četudi še ni pretekel čas, se vendar opaža na govoric in obnašanju vseh, da nihče več ne veruje na srečen uspeh. V najboljšem slučaju se še smatra, da je letalo morda pristalo kje med Novo Škotsko in Mitchelfieldom. Množica se že vrača v mesto. Ker pa še vedno prihajajo novi radovedneži, zaenkrat še ni opaziti, da se ljudstvo na letališču razhaja. »Associated Press« zaključuje svojo popoldansko službo z vestjo, da je po zanesljivih vesteh moral letalu »Bremen« ob 16.30 poiti bencin, vsled česar se je letalo moralo koderkoli spustiti na tla. Letališče pa bo ostalo vso noč razsvetljeno.

Ugibanja o rimski diplomaciji

v Pariz, 13. aprila. (Tel. »Slov.«) L' Ouevre dvomi, ali bo imelo potovanje romunskega notranjega ministra Duca v Italijo več uspeha, kakor pogajanja Titulesca, ker Duca nima sijajnih diplomatskih zmožnosti svojega tovariša, v katerem vidijo ministrskega predsednika romunskega prehodnega kabineta. Mussolini bo ministra Duca pomiril o svojih tajnih razgovorih z Bethlenom. Glede potovanja Zaleskega omenja ta list, da hoče Mussolini očitno izvršiti isti manever med Poljsko in Italijo, kakor z Romunijo. Vso Mussolinijevo diplomacijo vodi njegova osebna častihlepnost.

Zvestoba za zvestobo za večno

v Praga, 13. aprila. (Tel. »Slov.«) Današnja obletnica, ko sta pred desetimi leti dr. Kramář in dr. Korošec sklenila jugoslovansko-češko bratstvo z devizo »Zvestoba za zvestobo za večno«, hočejo češkoslovaški nesocialistični telovadci praznovati kot nadstrankarska organizacija, ker se ni dosegel sporazum za proslavo radi odklonilnega stališča socialistov proti meščanskim strankam. Danes pred desetimi leti so v praški reprezentančni hiši položili voditelji češkega in slovaškega naroda v prisotnosti hrvatskih in slovenskih delegatov slovesno prisego, da bodo vodili boj za osvobodjenje češkoslovaškega naroda do zadnjih konsekvenc, ker je Czernin, takratni avstro-ogrski zunanji minister v svojem govoru pred dunajskim občinskim svetom kritiziral češko politiko z besedami: »Prosti Masaryk v državnih mejah!«

Preiskava v Monoštru na licu mesta

v Zeneva, 13. aprila. (Tel. »Slov.«) Člani komiteja trojice, ki jo je imenoval Svet Društva narodov za preiskavo madjarske afere, so sklenili, da se odpošljeta najprej dva strokovnjaka za razoroževanje na Madjarsko v svrhu preiskave uničenega materiala in dokumentov, ki jih je predložila madjarska vlada, in sicer enega Angleža in enega Šveda v spremstvu ravnatelja oddelka Sveta Društva narodov za razorožitev. Imenovani bodo že nočjo odpotovali.

Komisija trojice je odposlala na Madjarsko dva strokovnjaka, ki sta odpotovala danes zvečer. Določena sta bila za to inspektor oddelka za strojne puške v angleškem vojnem ministrstvu Josip Skermo in ravnatelj švedske orožne tovarne Rudolf Kjellman. Ta izvedenca torej nista vojaški osebi, temveč strokovnjaka za oboroževanje in imata nalogo, da ugotovita dejansko stanje in da točno popiseta material, ki se nahaja v Monoštru. Ugotoviti morata, kakšen material je bil to in v kakšnem stanju se sedaj nahaja. Spremlja ju ravnatelj oddelka Društva narodov za razoroževanje Norvežan Colbean. Dne 15. aprila bodo dospeli v Monošter ter bodo o uspehih svoje preiskave poročali komisiji trojice.

Dr. Marinković v Zenevi.

r Zeneva, 13. aprila. (Tel. »Slov.«) Zunanji minister dr. Marinković je bil danes v Zenevi. Obiskal je romunskega zunanjega ministra Titulesca, ki je že tri tedne bolan. Obiskal je tudi Drummonda, glavnega tajnika Društva narodov. Marinković je odšel v Vevey v bližini Montréja, kjer bo ostal do 22. aprila. Potem se vrne v Belgrad.

Marks na prvem, Wirth na drugem mestu

Berlin, 13. aprila. (Tel. »Slov.«) Nosilec državne liste centruma je dosedanji kancler dr. Marx, takoj na drugem mestu kandidira dr. Wirth, na tretjem mestu dr. Stegerwald. Dr. Wirth je torej dobil mesto takoj za državnim kanclerjem in faktično vodstvo državne liste.

Zaleski pri Mussoliniu

v Rim, 13. aprila. (Tel. »Slov.«) Poljski zunanji minister Zaleski je danes popoldne prispel v Rim v spremstvu svoje soproge, šefa zunanjepolitičnega tajništva in kabinetnega šefa Pilsudskega, polkovnika Becka. Poljski poslanik pri Kviralu se mu je peljal nasproti do Florence. Mussolini bo Zaleskega sprejel tekot večera.

Češkoslovaški komentarji.

v Praga, 13. aprila. (Tel. »Slov.«) Češki listi se kažejo zelo nervozne radi potovanja Zaleskega v Rim in se prizadevajo ga tako tolmačiti, da so gospodarska pogajanja namen potovanja. »Venkov« piše, da so pariški listi razburjeni radi tega, ker bi bili francoski gospodarski krogi, ki so zainteresirani na tem, da se ustvari vzhodni Locarno, po načrtih Mussolinija oškodovani.

Romunija dobi posojilo.

v Bukarešt, 13. aprila. (Tel. »Slov.«) V merodajnih romunskih političnih krogih se zadeva romunskega zunanjega posojila presoja optimistično. Smatra se, da je to posojilo gotovo. V tem smislu se je danes izjavil tudi ministrski predsednik Bratianu v krogu svoje stranke.

Danes razprava o jadranskem tarifu.

v Praga, 13. aprila. (Tel. »Slov.«) Meritorne razprave o ureditvi jadranske tarife se bodo začele šele jutri.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1.50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 3 ali 5 Din. Oglasi nad deset vrstic se računajo višje. Za odgovor znamko! Na vprašanja brez znamke ne odgovorjamo!

Službe iščejo

Vrtnarstva

bi se rad izučil mladenič. Naslov v upravi št. 3141.

Bivši

bančni uradnik

s srednješolsko izobrazbo, verziran vseh v denarno stroko spadajočih poslov, išče primerno službo za takoj. Cenj. ponudbe se prosijo na upravo lista pod »Agilen«.

Proste službe

Več dobrih KROJASKIH POMOČNIKOV

se sprejme za vel. delo. - L. Kersnič, Prečna ul. 4.

Dva vajenca

krepka, za kleparstvo — išče Mihelič in drug. Ljubljana, Dunajska c. 41.

Potrebujem mladega, poštenega ter dobrega

brivskega pomočnika Slovenca. Nastop koncem L. m. Jerca Tavčar, Tržič.

Stanovanja

Skromno sobico

z navedbo cene, išče miren gospod v ponočni službi. - Ponudbe upravi »Slov.« pod »SOBICA«.

Vrtnarstvo

Pekarija

Novo urejena, se da v najem v nekem industrijskem kraju. Sprejme se samo rečen in kavcije zmožen reflektant. — Kje, pove uprava lista pod št. 3196.

Kdo kupi?

Se nekaj Tauzherjevih stavbnih parcel ob Samotni ulici za Bežigradom je na razpolago. - Pojasnila: Gospodarska cesta 4, II. nadst., levo.

Osrednja čipkarska zadruga

r. z. z. o. z.

Ljubljana, Kongresni trg št. 2

priloga cenj. občinstvu svojo veliko zalogo kleklanih čipk, pristno ročno delo iz la češkega lanenega sukanca. — Velika zaloga vseh vrst cerkvenih čipk. — Pri njej dobite tudi vse kleklarske potrebščine. — Vse po najnižjih cenah!

Tovarna

v lepi legi na Gorenjskem, se proda z modernimi tekstilnimi stroji ali pa tudi samo poslopje z dograjeno vodno silo od 10 PS, katero se lahko poveča na cirka 20 PS. V tovarni so potrebne transmisije kakor tudi elektromotor od 10 PS in dynamo za lastno luč. V poslopiju je 450 m² delovnega prostora, razen tega pisarniški prostori, skladišča in garaža. — Zraven je komfortno urejeno stanovanje s pritliklinami. V vseh prostorih je napeljana električna luč in voda. K tovarni spada obsežni sadni in cvetlični vrt. — Ponudbe pod »INDUSTRIJA« na upravo »Slovenca«.

Sladkorne zaboje

kupim vsako številko po 4 Din za komad franko moje skladišče. — FRAN POGAČNIK — Ljubljana, Dunajska cesta 36.

Vsakovrstno

zlato kupuje

po najvišjih cenah. ČERNE, luvellir, Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.

Naša obrt

Dobro stoječi trgovec želi manufaktur. blago v komisijo

za dobo enega leta, dokler se upelje, potem prevzame na čvrst račun. — Samo resne ponudbe se prosijo na upravo št. 3159.

Nad 20 let obstoji modni salon

STUCHLY - MASKE

valede tega prodaja svojo bogato zalogo slamninkov in svilenih klobukov po znatno nizki ceni. Svojim dolgoletnim odjemalcem posebni popust.

Žima

najboljša in najcenejša pri

M. Masteri

tovarna žime Strazišče pri Kranju.

Najlepša drva

Cebin, Wolfova ul. 1/2

Koruzo za krmo

oddaja najceneje veletrgovina žita in moka A. VOLK, Ljubljana Resljeva cesta št. 21.

Motvoz (špaga) najcenejše v tovarni.

Mehanična vrvarna šinkovec, Grosuplje. Komisijska zaloga Palme, Celje, Cankarjeva 7. Maribor, Koroska 8.

Tihaga ali sodelujočega družabnika

s kapitalom cirka 100.000 Din - iščem za dobro vpeljano in dobičkanosno podjetje. - Ponudbe pod »Družabnik« upravi Slov.

Poravnajte naročnino!

Ali delaš tako-le?

Svoje prijatelje in znance nagrajaj, da si naroče »Slovenca«. Zahtevaj »Slovenca« v vsaki gostilni, kupuj ga na javnih prostorih, čitaj ga javno, pred ljudmi, v vlaku in sicer tako, da se vidi naslov lista. — Ne pozabi, da je dobro »Slovenca« pozabiti, pustiti v vlaku, na vozu, na klopi. — Vsako priliko porabi, da spelješ pogovor na »Slovenca«, na njegove dopise, krasne slike v prilogi. Preskrbi si oglas za obrt, trgovino, kupčijo i. dr. v »Slovenca«; nagovori druge, da pošiljajo oglase vanj. — Ne godrnjaj radi vsake malenkosti, ki ti v »Slovenca« ni všeč. Vsaka stvar ni za vse. Vsak pa hoče nekaj svojega. — Predlagaj, v čem naj se »Slovenec« še izboljša. Če hoče komu dati lepo darilo, ga naroči na »Slovenca«!

Turisti, pozor!

Pred odhodom v planine oglaste se v delikatesi

K. JARC - „Pri turistu“

Dunajska cesta 7.

Vsakovrstni in najcenejši provijant.

Sinfon. koncert glasbenega društva „Drava“

se bo vršil v nedeljo dne 15. aprila v dvorani »UNION« v Mariboru ob 10. uri dop. (matineja).

Veliko industrijsko podjetje išče za svoj kame-

nolom s pnevmatičnim vrtnjem mladega, neoženj.

strokovnega predelavea

kot pomočnika za poslovodjo kamenoloma. -

Penudbe je poslati pod »V 182« na Jugoslovensko

Rudolf Mosse A. D., Beograd.

Krapinske Toplice

blizu Zagreba ležijo s sl. gurnim uspehom protin, išias, revmo, ženske bolezni itd. V pred- in posezoni znatno znižane cene in celo pavšalno zdravljenje za 20 dni 1280 Din. Avtobus na postaji Zabok ter direktno iz Zagreba in Rogaske Slatine. Popusti na železnici, novi restavraciji, blatne kopeli ter z oglednevo kletno, popolni komforti. Sezona april-oktober. Prospekte razpošilja kopališka uprava.

Prodaj Auto Austro-Fiat

osebni voz, sportkaroserija, 4 sedežni, dva zasilna sedeža, tapaciran s pristnim usnjem, RAF amortizerji, skoraj nova pneumatika z rezervo — 4 cilindrski motor, 10/28 KS, poraba bencina samo 12 l na 100 km, — nova Bosch oprema z Bilux reflektorji, zatemnilno pretikalo, Bosch rog, starter, ročni Bosch reflektor, nova baterija, električni splinačev grelec za napuščanje mrzlega motorja. — pokrivalo stredo iz pristnega usnja, peresa in krmilni členi v gamašah iz usnja, — se odda pod zelo ugodnimi pogoji. Voz je zelo dobro ohranjen in pripraven za privatno kakor tudi avto-taks uporabo. — Vpraša se na

G. Lenassi, Ljubljana

Kersnikova ulica 7.

Zahvala

Podpisani se najiskrenejše zahvaljujeta vsem prijateljem in znancem za izraženo sočutje in udeležbo pri pogrebu naše nepozabljene pokojne matere; enako tudi prečistiti duhovščini ter g. Pavlu Zavodalu za ganljive besede ob grobu. — Priscrna zahvala tudi gg. podariteljem lepih vencev.

Žalujoči rodbini Škabar - Lenardič.

Cenj. čitateljem se priporočajo naslednje tvrdke:

Blaž Jančar

picador Ljubljana, Breč

Elektroinstalacije za luč in pogon, prodaja in previjanje elektromotorjev, mehanična delavnica Elektropodjetje, Ljubljana VII. Jernejeva c. 5, telef. 3252

K. Pečenko

trgovina vseh vrst usnja in čevljiarskih potrebščin Ljubljana, Sv. Petra cesta 32

PRISTOU & BRICELJ

črkoslikarje, Ljubljana Resljeva c. 4 - Sv. Petra c. 39 Telef. 2908 Ustan. 1903

Franc Ocvirk

mesar Ljubljana, Poljanska cesta 53 (Šolski dvored)

Franc Fujan

krovec Ljubljana, Galjeveca 9 pri dolnji kolodvoru

Surovo sveže maslo

Katera mlekarna more dobavljati večjo ali manjšo količino SUROVEGA MASLA, naj pošlje takoj za vzorec 5 do 10 kilogramov po povzetju na naslov:

„ALPA“ - SPLIT.

Ako bo kvaliteta dobra in cena zmerna, se sklence pogodba za permanentno dobavo in celo leto.

Oddam v zakup

restavracijo odnosno hotel „Narodna gostionica“

Zakupnina odnosno inventar se lahko prevzame za 60.000 Din, a mesečna najemnina stane 3000 Din. Hotel ima 2 veliki sobi, katerih ena meri 120 m², druga po priliki 80 m². Poleg tega je 8 sob za tuje, ki so vsakodnevno zasedene. Ima lep razgled na velikem dvorišču, odnosno vrtu prav na reko Dunav. Vrt se tudi lahko uporabi za kino. Zakupnina traja 3 leta. — Imam tudi lep prostor, na katerem bi se dalo prirediti kopališče. —

VLASTIMIR RADOVANOVIČ

hotelir — »Narodna gostionica« — Smederevo.

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša predoba, nadvse ljubljena mamica, stara mamica, sestra, teta in svakinja, gospa

Julijana Pirkovič roj. Bernhaut

hišna posestnica in vdova po strojevodju

dne 12. aprila, prevedena s tolažili sv. vere boguvdano preminula. Pogreb nepozabne bo v soboto 14. aprila t. l. ob 2. uri pop. iz hiše žalosti Šiška, Zibertova ul. 145, na pokopališče k Sv. Križu. V Ljubljani, dne 12. aprila 1928.

Žalujoči otroci OTON, KATARINA, AMALIJA.

Zahvala Za mnogobrojne izraze iskrenega sožalja ob pre-

rani izgubi mojega nadvse ljubljene soproga, strica in svaka, gospoda

Leopolda Pahorja

inspektorja državne železnice v pokoju

za poklonjeno krasno cvetje in vence se vsem najsrčneje zahvaljujem. — Posebno zahvalo izrekam zastopnikom Direkcije drž. železnice, pevskemu žel. društvu »Sloga« in »Glasbeni Matici« za v srce segajoče žalostinke, železničarski godbi, gosp. inspektorju Vargazonu za krasen poslovljni govor ob odprtem grobu, nadalje raznim društvom in organizacijam, uradništvu Glavnega kolodvora ter vsem številnim kolegom, prijateljem in znancem za nadvse častno spremstvo na njegovi zadnji poti.

Ljubljana, dne 12. aprila 1928.

Globoko žalujoča soproga.

Za izraze iskrenega sočutja, za obilno naklonjeno cvetje in za mnogobrojno spremstvo na zadnji poti naše nepozabne

Nicke

izrekamo svojo globoko in čuvstveno zahvalo. — Posebno se zahvaljujemo osmoškam - tovarišicam in profesorskemu zboru iz mestnega liceja, so-trudnikom tvrdk Urbanc in Kunc ter domačinom iz Čemšenika in Ortneka za njih udeležbo pri pogrebu.

Nimamo pa besedi, da zasluženo označimo vzgledno požrtvovalnost vodečega zdravnika in njegovih tovarišev.

Rodbini Franc Urbanc in Oskar Kosler.

Kot ste Vi pogledali ta inserat radi kriččega vprašaja, tako nihče ne bo prezrl Vašega oglasa,

če ga primerno sestavite in objavite v našem listu. Vsa pojasnila in navodila daje naša uprava.

Kaj je novega

KOLENDAR.

Sobota, 14. aprila. Justin, Velerijan, Tiberij in tov. — Jutri: Teodor, Helena.

Dunajska vremenska napoved za 15. april: Temperatura se bo še bolj znižala, padavine, v gorah sneg. V južnih Alpah nekoliko boljše vreme, pa tudi mrzlo vreme. V 1 do 2 dneh hitri razjasnitev z nočnim mrazom.

Vreme v Belgradu dne 13. aprila: Dopoludne vedro. Popoldne hladni vetrovi. Malo dežja.

ZGODOVINSKI DNEVI.

14. aprila: 1912 je največja ladja na svetu »Titanic« zadela v Atlantskem oceanu ob ledeno goro in se potopila s 1688 osebami. — 1902 je bila v Belgiji generalna stavka. — 1900 se je otvorila v Parizu svetovna razstava. — 1905 se je v Pragi otvorila Češka galerija. — 1917 je stavkalo v Varšavi 15.000 delavcev. V elektrarni je nastala silna eksplozija. — 1828 je Rusija napovedala Turčiji vojko. — 1879 je učitelj Aleksander Solovjev oddal na carja več revolverskih strelcev. Atentat se ni posrečil. — 1865 je igralec Wilkes Booth ustrelil v washingtonskem gledališču Abrahama Lincolna. — 1629 se je rodil v Haagu nizozemski matematik Kristijan Huggens. — 1759 je umrl v Londonu komponist Georg Friedrich Händel. — 1894 so Nemci preprečili ustanovitev slovenske gimnazije in slovenskih paralelk v Celju.

★

★ Radostni: Krist je vstal! voščimo našim pravoslavnim sodržavljanom in Rusom, prebivajočim med nami, k njihovim velikonočnim praznikom.

★ Društveni jubilej. Dne 3. junija t. l. obhaja Prosvetno društvo na Viču svojo 25 letnico, ki jo bo slovesno proslavilo. Imeli bodo ta dan »Katoliški dan« za domačo župnijo, popoldne po končanih cerkvenih opravilih pa javno tombolo. Okoliška Prosvetna društva se že danes opozarjajo na to prireditve in se prosijo, da opuste ta dan svoje nameravane prireditve.

★ Zadnja pot gosp. kanonika Jakoba Porente. Iz Novega mesta poročajo: Dne 12. t. m. popoldne smo izročili materi zemlji zemeljske ostanke prerano umrlega gosp. kanonika Jakoba Porente. Že eno uro pred pogrebom so se pričele zbirati pred novomeško proštijo množice ljudstva vseh slojev in stanov. Zastopani so bili vsi novomeški uradi po svojih predstojnikih in uradništvu. Prihitelo je od vseh krajev nad 50 duhovnikov, da se poslove od svojega duhovnega sobrata. Zbranih je bilo skoraj polovica župljanov stopiške župnije, da izkažejo zadnjo ljubav in spoštovanje svojemu dolgoletnemu župniku. Točno ob 3 popoldne je blagoslovil gosp. prošt Karel Čerin truplo pokojnika v proštjski veži, nakar so pevec pod vodstvom gosp. Ludovika Puša zapeli ginljivo žalostinko. Krsto so na to prenesli v kapiteljsko cerkev. Po izvršenih molitvah so zapeli pevec v cerkvi »Blagor muc. Krsto, vso posuto s cvetjem, so prenesli na to zopet na prosto ter položili na mrtvaški voz, nakar se je pričel pomikati ogromen sprevod na novo mestno pokopališče, kjer so položili blagega pokojnika k večnemu počitku.

★ Shod SLS se vrši v Smartnem pri Ljubi v nedeljo, 15. t. m. po prvi sv. maši. Ob 3 popoldne pa bo shod v Hotiču v gostilni Pavliha. Na obeh shodih opročata gg. poslanca Kremžar in Lebinger.

★ Zaupniki SLS v ptujskem okraju pridejo jutri polnoštevno na shod v Ptuj v go-

stilno g. župana Brenčiča. G. Vesenjaka, narodni poslanec bo poročal o notranji in zunanji politiki, o državnem proračunu in o novem finančnem zakonu. O delu oblasne skupščine bodo govorili oblasni poslanci okraja.

★ Zadržna zveza v Ljubljani obvešča tem potom svoje članice, da je prometno ministrstvo dovolilo udeležnikom njenega občnega zbora dne 19. aprila ugodnost polovične vožnje.

★ Dom in sveta št. 4. je izšla danes.

★ Razpis študijskih stipendij. Francoska vlada je razpisala za našo državo nekaj študijskih stipendij za leto 1928-29. Nekaj kandidatov za te stipendije bo predlagala ljubljanska univerza. Kompetenti, ki morajo obvladati francoščino tako, da bodo lahko razumeli predavanja na francoskih visokih šolah, naj izpolnijo in duplo predpisani formular (formularji se dobe na rektoratu ljubljanske univerze) in ga predložijo obenem s kvalifikacijo strokovnih profesorjev svoji prošnji. Prošnjo je treba napisati v francoščini; v njej naj se navede dosedanj študij in pa stroka, zaradi katere želi kompetent na Francosko. Prošnjo morajo biti vložene na rektoratu najkasneje do 28. aprila t. l. — Rektor: Nahtigal, m. p.

★ Delovne razmere v Nemčiji. Odkar je ukinjeno vidiranje potnih listov med našo kraljevino in Nemčijo, se dogaja, da mnogo naših ljudi potuje v Nemčijo za zaslužkom. V Nemčiji pa je po poročilu našega generalnega konzula v Berlinu nad 1.300.000 brezposelnih domačinov. Vsled tega inozemci le redkokdaj dobe delo. Naši ljudje, ki ne morejo dobiti dela in so brez sredstev, se potem obračajo na naša zastopstva ter prosijo podpore, ki je pa po navadi ne morejo dobiti, ker imajo naša zastopstva za ta namen le malenkostna sredstva.

★ Ljubljanski oblasni odbor naznanja vsem udeležencem natečaja za doseg osnutkov enodružinskih hiš, da se je termin za vlaganje načrtov podaljšal do 1. maja t. l. ob 12 opoldne.

★ Tabela za preračunanje uslužbenškega davka na kartonu s platnenimi pregibi velja v Jugoslovanski knjigarni 10 Din in ne 7 Din, kakor smo večeraj pomotoma poročali.

★ Novi občinski odbor v Dolnji Lendavi. Na veliko soboto so se v Dolnji Lendavi vršile županske volitve. Za župana je bil izvoljen Jožef Neubauer, uradnik dolnjelendavske pošljičnice, za podžupana kmet Stanislav Tršjak, za blagajnika pa trgovec Toplak. Novi župan in blagajnik sta člena domače (nepolitične) stranke, podžupan pa pristaš SLS. V občinskem svetu so zastopane slovenska stranka s 4 svetovalci, radikalna s 5, SLS s 5, domača z 11.

★ Žrtve alkohola. V torek, dne 10. t. m., so iz Lendavskega potoka potegnili truplo fanta Jožeta Gjörkös iz Dolnje Lendave. Umrli je postal žalostna žrtev alkohola. Nekako pred dvema tednoma je bil v vinogradu m se je tam precej napil. Ko se je zvečer v temi vračal proti domu, mu je veter zagnal klobuk v vodo. On ga je hotel potegniti iz vode, pri tem pa je izgubil ravnotežje in se je zvrnil v potok. Dasi ko ga na vse strani iskali, ga niso mogli najti. V torek ga je slučajno zagledala neka žena, nakar so truplo v prisotnosti komisije potegnili iz vode.

„Chinoferrin“

KINA VINO z železom, najučinkovitejše sredstvo proti slabokrvnosti. — Dobiva se v vsaki lekarni.

BISERNOBELI ZOBJE DEHTEČA LISTA

SARG-OV

★ L. M. Škerjančev II. godalni kvartet izvaja danes Zikov kvartet v Pragi v Društvu za moderno glasbo (Mozarteum) ob 21. Prenos po radiu, postaja Praga ali Zagreb.

★ Fond za Akademijo znanosti in umetnosti in za Narodno galerijo je prejel od dobrotnika, ki ne želi biti imenovan, znesek 10.000 Din. Plemenitemu darovalcu toplja zahvala!

★ Revizija nevarnostnih tablic pri nezgodnem zavarovanju. Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani se je obrnila na ministrstvo za socialno politiko z vlogo, da se revizija nevarnostnih tablic pospeši in čimprej izvrši, nakar je prejela, kakor smo obveščeni, od ministrstva sporočilo, da so dela glede revizije v polnem teku, da pa zahteva nabiranje statističnega materiala mnogo truda. Vsekakor bodo pa pred definitivno redakcijo novih tablic zaslišane zainteresirane zbornice in to mogoče avgusta t. l.

★ Sejm v Podšentjurju pri Izlakah. Na dan sv. Jurja se vrši že stari dobro obiskani »Sejm« za živino in razno mešano blago. Sejmšče se nahaja tik deželne ceste in ne daleč od kolodvora Zagorje. Ker je udeležba z blagom velika, se vabijo kupci vseh vrst. Dobili bodo dobro in ceno blago.

★ Uradni dan Okrajnega gremija trgovcev v Celju za člane v sodnem okraju Rogatec se vrši v ponedeljek, dne 16. aprila 1928, od 9—12 v Rogatec hotel »Sporn« in od 3 do 5 popoldne v občinski posvetovalnici v Rogatec Slatini. — Načelstvo.

★ Kuharski večerni tečaj. Na dr. Krekovi gospodinski šoli se začne kuharski večerni tečaj 1. maja in traja do 28. junija t. l. Zglasiti se je pri vodstvu dr. Krekove meščanske gospodinske šole v Zg. Šiški pri Ljubljani do 25. aprila.

★ Zgodnja nevihta. V četrtek popoldan je razsajala od Pohorja proti Dravskemu polju precejšnja nevihta. Med prvim grmenjem letošnjega leta je začela padati tudi toča.

★ Slovenska Matica objavlja: Knjige iz ideje še ta mesec. Kdor želi imeti vezane »Češko antologijo«, »Moja hoja na Triglav« in »Sv. Ivan«, naj to nemudoma sporoči ali po dopisnici ali ustno v društveni pisarni. Vezava v platnice iz najfinejšega platna najmodernejše oblike s pozlačenim tiskom stane za člane 12 Din za vsako knjigo. Cankarjeva »Zgodovina likovne umetnosti« se bo vezala vsak del posebej, torej I. del šele prihodnje leto, ko izide zadnji (3.) snopič tega dela. Ker se je »Moje hoje na Triglav« tiskalo samo 2000 izvodov, a je število članov v zadnjem času nepričakovano hitro naraslo nad to število, prosimo tiste, ki morebiti to knjigo že imajo, da nam naznani, ali žele v zameno

»Politično življenje Slovencev« ali »Večerno pesmarico« in »Pesmi o zlatolaskah«, (te dve skupaj) ali pa katero drugo knjigo iz seznama knjižne zaloge, ki je članom na razpolago. Prijave članov za letošnje leto so še vedno mogoče, toda brez »Moje hoje na Triglav« v zameni s kako drugo knjigo.

★ Preprečena železniška katastrofa. V sredo zvečer se je pripetila na postaji Sočanji v Banatu železniška nesreča. Potniški vlak iz Velikega Bečkereka je blizu Sočanja skočil s tira, toda strojevodji se je posrečilo, da je takoj ustavil vlak in na ta način preprečil veliko katastrofo.

★ Velika poneverba v Subotici. Zadnje čase se je pripetilo v Subotici več velikih poneverb. V četrtek pa so prišli zopet na sled veliki defraudaciji, ki se je izvršila v Centralni jevrejski banki. V Subotico je prišla posebna komisija iz Sarajeva, katero je vodil predsednik sarajevske centrale. Komisija je v četrtek popoldne prijavila policiji ovadbo proti ravnatelju subotičke podružnice Pavu Fišku radi velike poneverbe denarja, ki jo je ta v podružnici izvršil. Fišl sam se je mudil v banki do pol dvanajstih, nakar je odšel iz poslopnja, oblečen v potniško obleko, z malim kovčkom v roki in se vsedel v avtomobil, ki ga je čakal pred banko. Naročil je šoferju, naj ga pelje do Horgoša. V Horgošu pa je naročil šoferju, naj ga pelje do madjarske meje in ker je imel potni list v redu, so ga stražniki pustili preko meje. Nato je peš nadaljeval pot do Segedina. Fišl je v banki poneveril poldrug milijon dinarjev. Za njim je subotička policija takoj izdala tirnico in obvestila o tem madjarske oblasti z zahtevo, da ga aretirajo.

★ Naznanjam, da sem dne 14. t. m. odprl svojo podružnico za dežnikarsko obrt v Radovljici št. 28, Lovro Planina, dežnikar, Skofja Loka.

★ Pri težkočah v želodec, gorečici, zmanjšani slasti do jedi, zaprtju črevesa, tesnobnih pojavih, tresenju udov, oslabelosti spomina povzročijo časa naravne »Franz-Josef« grenčice pri vsaki starosti in spolu točno poživljenje v zaostali prebavi. Zdravniška sporočila iz tropičnih dežel hvalijo »Franz-Josef« vodo kot važno pomožno sredstvo proti grizi kakor tudi obolenju želodca, ki nastopata v družbi mrzlice. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in specerij. trgovinah.

★ Zbiranje velike množine ljudi na malem prostoru je najlepša prilika za prenašanje nalezljivih bolezni, bodisi razmeroma nedolžnih prehlajen ali pa opasne difterije. In niti ni potreba, da je množica velika, že na železnici, v gledališču, na plesu itd. je prilike za infekcijo dovolj. Vsakdo, kdor si hoče in

A. Čehov:

Pretiraval je

Zemljemerec Gleb Gavrilovič Smirnov je dospel na postajo Gnilišč. Do zemljišča, kamor je bil pozvan zaradi merjenja, se je moral z vozom peljati kakih trideset do štiri-deset vrst. (Ako ni voznik pijan in konji niso kljuseta, ni niti trideset vrst, če pa je voznik pijan in konji utrujeni, se nabere celih petdeset.)

— Povejte, prosim, kje bi mogel tukaj dobiti poštno konje? — se je obrnil zemljemerec na postajnega orožnika.

— Kakšne? Poštno? Tukaj sto vrst na okoli niti pravega psa ne najdeš, ne pa poštnih... Ali se morate kam peljati?

— V Devkino, posest generala Hohotova.

— Kaj torej? — je zdehal orožnik. — Stopite na postajo, tam zunaj nekje so kmetje, ki vozijo popotnike.

Zemljemerec je vzdihnil in odklovratil za postajo. Tam je po dolgem iskanju, razgovorjanju in kolebanju našel krepkega mušiča, mrkoglednega in kozavega, ki je bil oblečen v raztrgano suknjo in čevlje iz ličja.

— Vrag vedi, kakšen voz imaš — se je namrdnil zemljemerec, ko je lezel v kočijo. — Ne spoznaš, kje je spredaj, kje zadaj...

— Kaj pa je treba tu spoznati? Kjer je konjski rep, tam je spredaj, a kjer sedi vaša milost, tam je zadaj...

Konjiček je bil mlad, toda mršav, z razkoračenimi nogami in razgrizenimi ušesi. Ko se je voznik dvignil in ga udaril s pletenim bičem, je le stresel glavo, ko udaril je pa ozmerjal in še enkrat udaril, je voz zacvilil in zadržal kot v mrzlici. Po tretjem udarcu se je kočija zamajala, po četrtem pa se je premaknila z mesta.

»Ali se bova celo pot tako peljala? — je vprašal zemljemerec, začutivši silen sunek in čudeč se sposobnosti ruskih voznikov, ki znajo združiti polževsko počasno vožnjo z mikastenjem, ki preobrača dušo.

— Bova že prišla! — je pomiril voznik. — Kobilica je mlada, urna... Naj le pride v tek, pa je ne ustavi... No-o-o, prokle-ta!

Ko se je kočija odpeljala s postaje, je bil mrak. Na desno od zemljemerca se je raztezala temna, zamrzla ravnina, brez konca in kraja... Če se pelješ po njej, boš prišel k vragu v gosti. Na horizontu, kjer je izginjala in se zlivala z nebom, je počasi dogorevala hladna jesenska zarja... Na levo od pota so se dvigali v zatemnelem zraku nekaki griči, morda lanski skednji, morda vas. Kar je bilo spredaj, zemljemerec ni videl, ker je od te strani vse obzorje zakrival široki, zavajeni hrbet voznika. Bilo je tiho, ali hladno, zmuzlo.

— Kaka pušča je vendar tukaj! — je premišljeval zemljemerec, trudeč se, da bi pokril svoja ušesa s ovrnatnim plaščem. — Ni kola, ni dvora. — Ni varna ura; če te napadejo in izropajo, ne bo nihče vedel, četudi bi iz topa streljal... Pa tudi voznik je nezanesljiv... Glej, kako hrbitišče! Če takle naravnost človek s palem pritisne, pa je duša ven! In gobec ima živalski, sumljiv. —

— Eej, ljubček, — je vprašal zemljemerec, — kako te zovejo?

— Mene? Klim.

— No, Klim, kako je pri vas tukaj? Ali ni nevarno? Ali ni roparjev?

— Ne, Bog se usmili... Kakšni roparji?

— To je dobro, da ni roparjev... No za vsak slučaj sem vendar vzeti seboj tri revolvarje, — je lagal zemljemerec. — A z revol-

verjem, veš, da se ni šaliti. Deset razbojnikov uženeš...

Stemnilo se je. Kočija je zaškripala, zavcnila, se stresla in se takorekoč nehote obrnila na levo.

— Kam me je vendar pripeljal? je pomislil zemljemerec. Vozil je kar naprej in naenkrat na levo. To bi bilo dobro, da me zapelje ničvrednež v kako goščavo in, in... Saj se dogode slučaj! —

— Poslušaj, — se je obrnil k vozniku. — Torej ti praviš, da tukaj ni nevarno? Škoda... Jaz sem rad pretepan z razbojniki... Navidez sem suh, bolehen, ali moč imam kakor bik... Nekoč so me napadli trije razbojniki... No, kaj ti misliš? Enega sem tako premlatil, da... da, razumeš, je Bogu dušo dal, a druga dva sta zaradi mene odšla v Sibirijo na prisilno delo. Odkod se mi zbira taka sila, ne vem... Zgrabiš z eno roko takega-le hrusta, tvoje vrste, in... treščiš... Klim se je ozrl na zemljemerca, zadrževal po vsem obrazu in udaril po konju.

— Da, bratec, — je nadaljeval zemljemerec. — Ne daj Bog začeti z menoj! To je najmanj, da bo razbojnik brez rok in nog, se pred sodnijo se bo moral zagovarjati... Meni so vsi sodniki in pokrajinski svetniki znani. Jaz sem državni, potrebni človek... Jaz se peljem, in oblasti je znano... Zato tudi gleda, da mi kdo kaj hudega ne stori. Povsod se ob potu za grmi stražniki in orožniki.

— Po-po-postoj! — je zakričal nenadoma zemljemerec. — Kam si vendar zapeljal? Kam me pelješ?

— Ali morda ne vidite? Gozd!

— Zares, gozd — je pomislil zemljemerec. In jaz sem se ustrašil! Sploh pa ni treba izdajati nobenega razburjenja... On je že opazil, da se bojim. Zakaj pa se je začel tako

pogosto name ozirati? Gotovo ima nekaj v mislih... Prej je vozil le tako korak za korakom, a zdaj, glej, kako podi!

— Poslušaj, Klim, zakaj tako podiš konja?

— Jaz ga ne podim. Sam je prišel v tek... Ko je že v teku, ga z nobenim sredstvom ne ustaviš... In sam ni vesel, da ima take noge.

— Slepriš, bratec, vidim, da slepariš! Svetujem ti le, ne vozi tako hitro! Zadrži konja!... Slišiš? Zadrži!

— Zakaj?

— I zakaj... zato, ker morajo priti za menoj s postaje štirje tovariši. Treba je, da nas dohitijo... Obetali so, da me dohite v tem gozdu... Z njimi bo bolj veselo se peljati... Zdravo ljudstvo, zastavno... vsak ima pištolo... Kaj se ti vedno ogleduješ in dvigaš kot na iglah? A? Jaz, bratec — namreč — bratec — Na mene se ni treba ozirati... interesantnega ni na meni nič... Razen morda le samokresi... Izvoli, ako hočeš, jih vzamem, pokažem... Izvoli...

Zemljemerec se je delal, kot da riše po žepih, in tačas se je zgodilo, česar ni mogel pričakovati pri vsej svoji strahopetnosti. Klim je naenkrat planil iz kočije in je zbežal po vseh štirih v goščo.

— Pomoč! — je zatulil. — Pomoč! Vzemite, prokleti, konja in kočijo, samo ne pogubite moje duše! Pomoč!

Zaslišali so se hitri, oddaljujoči se koraki, treskanje dračja — in vse je obmolčalo...

Zemljemerec, ne pričakujoč takega slučaja, je najprej ustavil konja, potem se je usedel udobneje na kočijo in začel misliti.

— Pobegnil je... ustrašil se je bedak... No kaj bo zdaj? Sam ne morem vožnje nada-

I. M.

Kaj je pridobila Slovenija z davčno reformo?

O hribah in dobrotah davčne reforme (zakon z dne 8. februarja 1928) smo slišali dosedaj že razna, povsem si nasprotujoča mnenja. Dočim jo nekateri v splošnem hvalijo, podčrtavajo drugi, da je polna nedostatkov in da niti daleč ne odgovarja obstoječim gospodarskim težočam Slovenije.

Res je, da novi zakon o neposrednih davkih ni povsem izpolnil nad, katere so osobito gospodarski krogi Slovenije stavili na davčno reformo, vendar jo morajo vzlic temu baš Slovenci iz sledečih razlogov pozdravljati.

Prvič pomenja davčna reforma definitivno likvidacijo dosedaj veljavnih davčnih odredb, pod katerimi je uprav Slovenija gospodarsko najbolj trpela.

Drugič smo z zakonom o neposrednih davkih z dne 8. februarja 1928 dobili enoten, vso državo obsegajoč davčen sistem. Dočim je bila Slovenija dosedaj v boju za omiljenje davčnih trdoti večinoma osamljena, se bo sedaj bojevala skupno z ostalimi pokrajinami naše države, ker nas bo ž njimi združeval skupen interes. Končno pomenja davčna reforma novo etapo v cilju politične in gospodarske konsolidacije naše države.

Poleg vsega tega pa prinaša novi zakon o neposrednih davkih Sloveniji napram sedaj obstoječim davčnim bremenom izdatne materialne olajšave.

Pravkar omenjeni momenti so tako važni, da se tudi najbistvenejši nedostatki davčne reforme razblinijo v nič. Sicer pa zakoni niso ustvarjeni za večnost. Na vsak način nam bo sedaj, ko imamo za vso državo enoten davčni sistem, nemerno lažje doseči remedium kot pred davčno reformo, ko se interesi Slovenije niso niti daleč krili z interesi ostalih pokrajin.

V sledečem hočemo v kratkih potezah in pregledno pojasniti, v katerih ozirih se novi zakon o neposrednih davkih bistveno razlikuje od dosedanjega davčnega sistema Slovenije.

Končno sodbo o tem, ali in koliko so Slovenci z davčno reformo gospodarsko pridobili, pa z mirnim srcem prepuščamo bralčevi sodbi.

I.

Splošno. Zakon o neposrednih davkih z dne 8. februarja 1928 stopa vsled določb čle-

nea 165. leg. cit. v splošnem šele dne 1. januarja 1929 v veljavo. Bistven znak te davčne reforme je, da je ves davčni sistem bistveno poenostavila.

Tako je imela n. pr. Slovenija v dobi pred davčno reformo nič manj kot 18 raznih davčnih vrst. Po davčni reformi imamo sedaj le še 8 vrst davkov.

Pred davčno reformo so se v Sloveniji pobirale sledeče neposredne davštine:

1. zemljarina, 2. hišni davki, 3. obča pridobnina, 4. posebna pridobnina, 5. rentnina, 6. dohodnina, 7. tantiemni davek, 8. prometni davek, 9. davek na telesno delo, 10. davek na službene prejemke državnih nameštencev, 11. davek od zaslužka zasebnih in samoupravnih nameštencev, 12. davek na izredne dohodke državnih nameštencev, 13. enotni državni pribitek, 14. izredni državni pribitek, 15. rentabilnostni pribitek, 16. invalidski davek, 17. komorska doklada in 18. vojnica.

Po davčni reformi (glej osobito člena 1. in 7. tega zakona) imamo pa le še sledeče davke: 1. zemljarino, 2. zgradarino, 3. pridobnino, 4. rentnino, 5. družbeni davek, 6. službeni davek, 7. prometni davek in 8. vojnico.

Vsled davčne reforme smo Slovenci povsem zgubili sledeče davčne vrste:

1. dohodnino, 2. enotni državni pribitek, 3. izredni državni pribitek, 4. invalidski davek in 5. komorsko doklado.

Razne vrste davka na mezdnice in druge službene prejemke je pa davčna reforma strnila v enotni »uslužbenški« davek. Rentabilnostni pribitek, ki se je pred novim davčnim zakonom pobiral pri posebni pridobnini, pa nadomešča dopolnilni davek k »družbenemu« davku.

Nobenega dvoma ne more biti o tem, da je novi davčni sistem napram dosedaj veljavnemu sistemu zelo enostaven in pregleden. Uprav v tem pa vidim, ne glede na to, da nam davčna reforma hkrati prinaša tudi materialne olajšave, eno najvažnejših pridobitev Slovenije, ker nam novi davčni sistem omogoča kontrolo davkov, ki je bila pred davčno reformo mogoča kvečjemu le še kakemu strokovnjaku.

(Nadaljevanje sledi.)

Žerjavov preklc

Ko so prišle leta 1922. na dan prve težje afere mladinske stranke, je marsikateri esdeesar v svojem srcu sicer te afere obsojal, vendar pa jih opravičeval, ker da so bile zagrešene le zaradi zmage strankinega programa. Čeprav je to opravičilo skrajno nelogično in naravnost smešno, vendar je zadostovalo velikemu številu esdeesarjev še pozneje, ko so prišli na dan tako težki grehi SDS, da je bila mladinska stranka popolnoma kompromitirana.

Danes pa ni za mladinsko politiko niti več tega čisto za lase privlečenega opravičila, kajti danes je po Žerjavovem preklcu mladinskega političnega programa slovenska SDS sploh brez vsakega programa.

Od preobrata dalje je bila namreč temeljna misel vsega esdeesarskega političnega programa, da je SDS absolutno na strani centralističnih unitaristov in da mora biti vsa državna sila osredotočena v belgrajski centralni upravi ter da je nasprotnik države ter avstrijskantski separatist vsakdo, ki se upira temu centralističnemu unitarizmu. Dosledno tej svoji osnovni politični zamisli je bila zato SDS v Sloveniji od preobrata dalje tisti žandar, ki je skrbel, da se je centralizem izvedel v Sloveniji do zadnje podrobnosti. Zato so voditelji mladinske stranke centralizirali social. skrbstvo, zato je bila poteptana deželna avtonomija, zato se je razpolovičila Slovenija, zato je moral prenehati deželni šolski svet in je bila naša prosveta čisto centralizirana, zato je moral o vsaki stvari odločevati Belgrad in samo Belgrad.

Pa še dalje so šli ti sluge centralističnega sistema. Ni jim zadostovalo, da je centralizem zavladal na vsej črti, hoteli so udušiti tudi slovensko misel in s frazo o narodnem edinstvu ter integralnem jugoslovanstvu ponižati slovenščino na stopnjo dialekt. Zato so pačili v svojih listih slovenščino s tujkami, zato so denuncirali po Belgradu vsakogar, ki se je boril, da pride slovenščina zopet do svojih pravic.

Biti žandar centralističnega Belgrada, to je bila vsa vsebina esdeesarskega političnega katekizma in to je bil ves političen program SDS.

To osnovno in bistveno vsebino esdeesarskega programa pa je dr. Žerjav v velikonočni številki »Jutra« slovensko in docela preklcal ter se povzpelo celo do izjave, da ni v »historiji primera, da bi bil v upravi in gospodarstvu orient komu vzornik«!

Nad devet let je bila vsa Slovenija priča, kako je bil Žerjavovi stranki ta »orient« vzornik in na stotine ljudi je moralo pretrpeti najhujša preganjanja, ker so se upirali, da bi zavladaale pri nas orientalske razmere. Sedaj pa pride nakrat dr. Žerjav in preklčuje svoje smernice in politično delovanje! Resnično!

Bolj mizernega preklica Slovenija še ni doživela in če bi živeli le v količkah normalnih razmerah, bi moral Žerjavov preklc povzročiti popolno likvidacijo SDS. Kajti kakšen pomen naj ima še stranka, katere voditelj javno priznava, da je bila njena glavna in kardinalna ter edina politična misel napačna! In kako naj slede še pristaši voditeljem, ki morajo javno priznati, da so jih vodili od preobrata dalje po napačni poti! Nič drugega ne pomeni Žerjavov preklc ko nauk za vse esdeesarje, da je bilo vse, kar so delali in za kar so se pehali, napačno in da so samo škodovali svojemu narodu, ko so se borili za zmotno idejo, mesto da bi se borili v vrstah onih, ki se niso dali premočiti ne od fraz o integralnem jugoslovanstvu ne od praznih besedi nekega meglenega unitarizma temveč so ostali zvesti svojemu narodu.

Drugo vprašanje pa je seveda, če bodo pristaši zavožene esdeesarske politike ta nauk tudi vpoštevali, zakaj večina teh pristašev je zapadla v tako nekritičnost in je tako zaslužena od najbolj reakcionarnega liberalizma, da resnice sploh ne more spoznati. Zato je jasno, da bo večina esdeesarske »inteligence« prezrla Žerjavov preklc ravno tako, kakor je prezrla tudi vse druge in tudi najtežje grehe SDS.

Kakor gospodi ugodno. Toda eno si naj zapomnijo ti liberalni zasleplenci. Kakor je mogel samo reakcionarec molčati na vsa esdeesarska nasilstva, kakor so mogli prezreti esdeesarske afere samo ljudje, ki so izgubili vsako moralno tenkočutje, tako morejo prezreti Žerjavov preklc samo politični analfabeti, pa naj se ponašajo tudi z doseženo akademsko diplomom. Samo političen analfabet namreč more biti pristaš preklicanega programa.

In tako je izpopolnil Žerjavov preklc sliko o esdeesarstvu, in če je bilo le-to do nedavno še tip neslovenskega in politično brez-moralnega mišljenja, je danes po Žerjavovem preklcu tudi reprezentant političnega analfabetstva, ki se je docela odreklo vsakemu kritizmu. Z molkom na Žerjavov preklc je naš ljubi slovenski esdeesarski inteligent preklcal tudi zadnji ostanek svoje politične inteligence.

EKSPLOZIJA PLINA V KNAFLJEVI ULICI.

Snoči okrog polnoči je iz doslej neznane vzroka eksplodiral plin v Knafljevi ulici v okolici palače Trgovske zbornice. Eksplozija je bila tako močna, da je razruvala asfaltni tlak. Po eksploziji so ugasnile v Knafljevi in sosednjih ulicah vse plinske svetiljke. Policija je zaprla vso okolico z močnim kordonom. Eksplozijo so slišali celo po kavarnah in drugih nočnih lokalih v sredini mesta.

Atentatorja iščejo

v Milan, 13. aprila. (Tel. >Slov.<) Izaledovanje povzročitelj bombnega atentata se nadaljuje z vso paro. Policija je izvršila številne racije, posebno za predkaznovanimi ljudmi in anarhisti. Policija je dobila anonimno pismo, v katerem neki vodilni član iz skupine anarhistov sporoča, da nekateri anarhisti namenjajo izvesti strašen načrt. Oblasti so prepričane, da je storilec treba iskati med anarhisti. Izredno sodišče za varstvo države je pod vodstvom vojaškega pravdnika generala Balzana premestilo svoj sedež iz Rima v Milan. Tudi generalni inspektor varnostne policije Valenti je prišel v Milan. Aretirani so bili mnogi predkaznovani hudodelci in politični zločinci. Poizveduje se po nekem mladem človeku, ki je zvečer pred atentatom sumljivo pohajal na trgu Giulio Cesare in nosil pod pazduho zabojček, v katerem je morda imel peklenski stroj. Strokovno mnenje topničarskih izvedencev trdi, da je moral imeti atentator izredne znanosti o razstreljivih, ker je bil peklenski stroj izvrstno sestavljen.

Atentatorji na sledu

v Milan, 13. aprila. (Tel. >Slov.<) Preiskovalni sodniki izrednega sodišča za obrambo države, ki so dospeli v Milan z jutranjim vlakom, so že začeli svoje delo. Velik pomen pripisuje policija aretaciji nekega komuniste iz Abruzzov po imenu Romolo Tranquilli, ki je zvečer pred atentatom pod napačnim ime-

nom prišel v neki hotel v Brunate ob Comu ob švicarski meji. Ko so ga hoteli gnati v stražnico, je zbežal in se preko noči skrival, danes so ga pa po napornem zasledovanju zopet prišli. Pri njem so našli člansko izkaznico komunistične stranke in načrt trga Giulio Cesare v Milanu. Policija smatra, da aretiranece ve za povzročitelje atentata.

Tudi v Rimu je bilo izvršenih veliko hišnih preiskav, v sumljivih mestnih delih pa je policija priredila velike racije.

v Milan, 13. aprila. (Tel. >Slov.<) Po južini v kraljevi palači se je italijanski kralj v slavnostnem sprevodu odpeljal na kolodvor. Vojaštvo je zaprlo vse ceste, po katerih se je peljal. Za vojaštvom so stale velike množice ljudstva, ki so navdušeno pozdravljale kralja. Tajna policija pa je množico strogo nadzirala.

Jugoslovanske čestitke.

r Belgrad, 13. aprila. (Tel. >Slov.<) Danes dopoldne je načelnik protokolov zunanje-ga ministrstva Boško Hristić odšel v italijansko poslanstvo in izrazil čestitke svoje vlade ob srečni rešitvi italijanskega kralja pred atentatom.

Češkoslovaške čestitke.

v Praga, 13. aprila. (Tel. >Slov.<) O pri-liki atentata v Milanu je predsednik Masaryk izrazil italijanskemu poslaniku svoje zadovoljstvo o tem, da je kralj ušel nevarnosti.

Politična beležnica

Ciničen lažnjivec

V Mehiki tiran Calles še vedno vrši najkrutejše nasilje nad katoliško Cerkvijo in verskim prepričanjem katoličanov. Svetovno vodilno časopisje, razen katoliškega, pa še vedno molči o vseh teh zločinskih napadih na versko svobodo katoličanov. Volja kapitalistov, zainteresiranih na petrolejskih vrelcih Mehike, jim ukazuje ta molk. Angleški list Daily Express so opominjala nešteta pisma naročnikov, da se je zbudil. Poslal je posebnega poročevalca v Mehiko. Ta je govoril s Callesom, ki mu je dal izjavo, s katero na nezasišano nesramen način deloma priznava svoja grozodejstva, deloma pa jih zavija tako, da vso krivdo zvrta na — katoliško cerkev in slika svoje odredbe kot obrambo države in vlade. Stara metoda sovražnikov cerkve.

Trdi, da boj nima protiverskega značaja. In vendar dela s katoličani kakor bi bil to kup zločincev in brezpravnih sužnjev. Prepoveduje vsak verski znak, prepoveduje sv. mašo, delitev zakramentov bolnikom. Prepoveduje redovne obljube. Odvzel je duhovnikom državljanske pravice. In govori o enakosti zakonov za vse. Izjemni zakoni so pa dani samo za katoličane. Uničiti hoče katolicizem. Framasonske lože mu ploskajo.

Pustil je pomoriti okoli 150 duhovnikov in nešteto katoličanov, na najokrutnejše načine so jih mučili njegovi vojaki. Zakaj? Ker so hoteli ostati duhovniki, čitati sv. mašo v zasebnih hišah, deliti vernikom sv. zakramente, stati jim v teh žalostnih časih ob strani. In Calles drzno laže, da so padli samo, če so stali v »odprtem boju« proti vladnim četam v »akromnem« številu, morebiti 50!

Cinično priznava, da hoče vlada določevati, koliko duhovnikov smejo verniki imeti. Vse cerkveno premoženje, ki je bilo namenjeno za vzdrževanje šol, bolnišnic, sirotišnic, vse cerkve je vlada zaplenila. Notranja zadeva mehikanske države je registracija duhovščine, pravi Calles. In kakšna registracija! Popolno usuznenje volji brezverske vlade. Vse katoliške organizacije hoče direktno »kontrolirati«. Vse katoliško časopisje je bilo ustavljeno.

Ali ni nesramen zasmeh evropske civilizacije, če Calles trdi, da hoče s tem svojim postopanjem privedi Mehiko na kulturno stopnjo, ki bo vredna zapadnih evropskih držav? Zdi se mu, da ga ne bo treba biti sram pred zgodovino sredstev, ki se jih poslužuje. Cerkev je mati kulture, v kolikor jo je v Mehiki. In tiran Calles, ki je dosegel višek v protiverskem boju, s katerim razni predsedniki že 100 let vznemirjajo Mehiko, upa očitati cerkvi nazadnjaštvo!

Ne omenjamo vseh laži tega »pjasnilca«. Kdor je čital knjižico »Mučeniška Mehika«, v kateri so navedena neizpodbitna dejstva in citirani bolj resnični dokumenti, kakor pa izjave tega zakletega sovražnika katoličanov, si bo ustvaril lahko ob teh in podobnih izjavah pravo sodbo.

»Jutro«, ki je poročalo o mučeništvu mehikanskih katoličanov tupatam samo kot o »upornikih«, prinaša 13. aprila to izjavo Callesa in govori o »takozvanem preganjanju« kristjanov v Mehiki. Callesove metode so zagovornikom »svobode« in »enakopravnosti« zelo simpatične. Saj so jih v času, ko so imeli oblast, že očitno poudarjali (da je treba duhovnikom vzeti volivno pravico etc., lažirati vso vzgojo, vse javno življenje, zamoriti katoliško časopisje, pregnati verne katoličane iz vseh državnih služb). Ni čuda torej, če je »Jutro« objavilo to poročilo Daily Express ne pa njegove konstatacije o nezasišanem

zavijanju resnice po Callesu, niti drugih poročil istega lista. In smo res radovedni, če bo prinašalo tudi nadaljnja poročila iz Daily Express, ki morebiti ne bodo popolnoma po »Jutrovem« okusu in naziranju o mehikanskem »takozvanem« preganjanju katoličanov.

Državotvornost

Dr. Gregor Žerjav je v velikonočni poslanici v »Jutru« napisal: »In vendar ve vsak, da smo sredi krize zaupanja v državo...«

Če bi napisali mi kaj takega pod režimom PP, bi nas konfiscirali, prepovedali izdajanje lista, pisca in urednika zaprili, tiskarno zastražili kot protidržavno gnezdo. Sedaj, ko vladajo, če verjamemo »Jutru«, hegemonistični nasilniki, pa piše to vodja stranke, ki si je lastila patent na državotvornost. Prav je, da se to napiše, da SDS javno pokaže, koliko je vredna njena državotvornost.

Prava barva

Dejali smo, da je SDS pokazala pravo barvo s svojim velikonočnim uvodnikom. G. dr. Žerjav pa še piše: »Sedaj je pravo barvo pokazal še g. Davidovič, o katerem se je prej upalo, da res čuti in misli jugoslovensko«. Mi hočemo v tem stavku poiskati neko drugo jutrovsko barvo. Ni namreč še dva meseca, kar nam je SDS očitala, da lažemo, ko smo trdili, da SDS hvali Davidoviča le kadar ga rabi, sicer pa ga napada. Še bodo prišle prilike, ko bo SDS trdila, da je bila vedno zvesta g. Davidoviču in po kolenih bo hodila za njim. Zato vprašamo: Ali morda gornji stavek dr. Žerjava ni napad?

Kratke noge dolgih laži

Kako se je razpisalo esdeesarsko časopisje o porazu vlade v Zagrebu! Pa je hitro sledil mrzel poliv, ki je postavil vse to pisanje na laž. G. Arko, predsednik gospodarske konference je poslal temu časopisju sledeč popravek: Vaše poročilo o poteku popoldanske konference gospodarskih zastopnikov v zvezi z dekoncentracijo javne uprave dne 9. t. m. v dvorani zagrebske borze ni točen in ne odgovarja dejanskemu poteku konference. Ni res, da me je enostavno zmanjkalo z govorniške tribune, kar da je izzvalo nove proteste in nejevoljo in da je vpitje nastalo tem večje po mojem odhodu in odhodu ministrov, ker smo formalno zbežali iz dvorane, ampak je nasprotno res, da sem se točno po vnaprej ugotovljenem programu po govoru ministra financ dr. Bogdana Markovića zahvalil letemu za njegova izvajanja, nato jasno izjavil, da konferenco zaključujem in sem šele nato v spremstvu gg. ministrov odšel iz dvorane. Vse kar se je kasneje godilo, ni bilo v okviru konference.

Dokaz za hegemonizem

SDS dokazuje, da se je vlada izkazala kot vlada hegemonistov. Zakaj? Ker: 1. ni pozvala na zagrebsko zborovanje vseh SDSarjev; 2. ker je bilo na zborovanju nekaj zastopnikov gospodarskih in samoupravnih organizacij, ki so po političnem mišljenju somišljeniki SLS.

Predvsem ugotavljamo, da so bili na zborovanju tudi možje pristaši SDS, n. pr. g. Ivan Mohorič, oblastni poslanec SDS. Dalje je vsakdo vedel, da lahko na zborovanje gre po svoji volji brez vabil. Kakor so na zborovanje lahko prišli nekateri zagrebski SDSarski razgrajči, tako bi lahko šli tudi vsi naši žerjavovci.

Ravno zagrebska konferenca je dokazala, da je sedanja vlada daleč od hegemonije. Prvič se je po vojni zgodilo, da je vlada neposredno zaslila zastopnike gospodarstva in pokazala, da hoče ščititi njihove želje. Ali je taka vlada, ki z ljudstvom dela, hegemonistična? Ali je morda demokracija zapodena v SDSarskih sekvestracijah in nacionalizacijah?

Gospod Modrijan na samofrcu

(Dalje.)

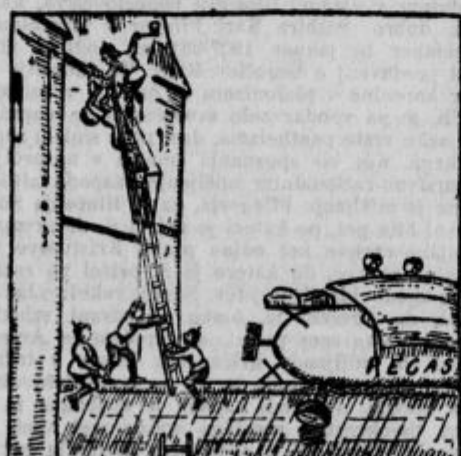
Ko niže šli so, zabil Jakec je na to, da Modrijanu kroglja maha raz nogo. Naenkrat ž njo v cerkveni stolp se zaleti in vrh zvonika s truscem za zemljo zgrni.

Ko Modrijan na drogu sem, zdaj tja binglja, naš samofrc na strehi si oddiha da. A spodaj se velika množica je zbrala in brž gasilce vrle na pomoč pozvala.

Po tej nesreči hudi raje šli so dalje, na nekem pašniku pristali. »Brž, kanalje!« priganja Modrijan, »pokrijmo tja s travo! Iz zraka vsak za nami zgrešil sled bo pravole!«

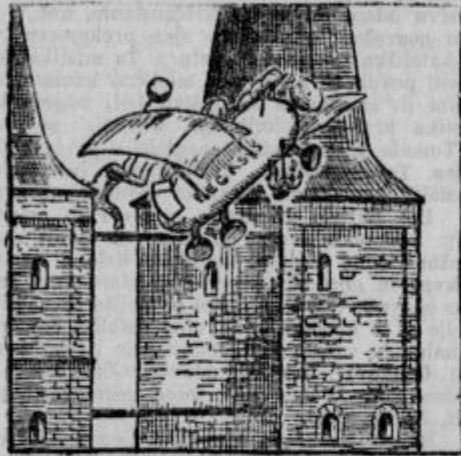
So brž pritekli, lestvo pripeljali, so gori k Modrijanu priskakali. Medtem, ko držal se je Modrijan za klin, verige s pilo so lotili se, žin, žin.

To komaj reče, že pripelje se aeroplan, a jih ne vidi. »Rešeni! A le najhujši dan je bil to zame! Prav da slušala sta Modrijana! Naprej srčce nato, pozdravi kmalu jih Ljubljana.

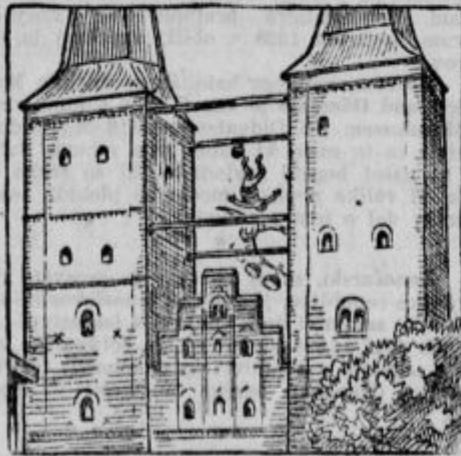
In pink! veriga se pretrga, Modrijan napravi silen, diven splov tja v beli dan, a kroglja pljusne komandirju na glavo in jo! potlači mu čelado prelepo.

Sta dva zvonika zvezana med sabo. »Tule skozi,« dè Modrijan, »bom peljal. Glejta!« Urno res zavoji, a samofrc pa s prednjimi nogami obvisi in Modrijan nesrečni čez krmilo ven zleti.

Ko srečno vse pri kraju je, lepo zahvali se Modrijan, v gostilno »Sodček mali« zapelje dečka, sam pa stee v trgovino in vrne se s kitaro, sladkarijo fino.

Ubogi mož gotovo bi se bil ubil, da ni z verigo se na spodnji drog vlovil. Tako pa zdaj visi med nebom in zemljo, prevec prijetno možu ni gotovo to!

Kitaro s sladkarijami napolnijo, po pošti pevcu v Kamnik pošljejo, da bo vesel prepeval nanjo Cigumigu in od sladkosti zraven bo z ušesi »strigu!

Tako nežno je in čisto

skozi in skozi parfimirano, prijetno osvežujoče, svetlo v barvi. Lepo zavito. Elida kvaliteta, najpriljubljenejša milo, favorit vseh.

ELIDA Favorit MILO

Sport

Letni občni zbor Kola jahačev in vozačev »Prestolonaslednik Peterc« se vrši v ponedeljek, dne 23. aprila t. l. v stranskem lokalu restavracije »Ljubljanski dvor« z sledečim dnevnim redom: 1. poročilo načelstva (predsednika izvrševalnega odbora); 2. poročilo tajnika, blagajnika, gospodarja in računskih preglednikov; 3. volitev 10 novih odbornikov; 4. prireditve v l. 1928 in 5. slučajnosti. Članj upravnega odbora se prosijo, da se udeleže v čim večjem številu. — Odbor.

SK Jadran. Jutri v nedeljo dne 15. aprila prvenstvena tekma z SK Slovanom. Dopoldne ob 9 morajo biti na igrišču ASK Primorja sledeči igralci: Gärtner L., Steiner, Cemažar, Carl, Klier, Jerina, Banovec, Koman, Sever, Kocjan, Gärtner St. Popoldne najkasneje ob pol 14 morajo biti na istem igrišču sledeči igralci: Logar P., Bončina, Zor, Znidarič, Brear, Rogač, Zomer, Perko, Rape, Logar St., Januš. Rezerva: Gärtner L. — Tajnik. SK Mladika. — Danes ob navadni uri kuluk za prvo in rezervno moštvo. — V nedeljo, 15. t. m. prijateljska tekma s SK »Rakovnikom« na domačem igrišču ob pol 4.

JUTRIŠNJE PRVENSTVENE TEKME LNP.

Ilirija : Primorje.

Jutrišnje prvenstvene nogometne tekme so razvrščene sledeče: v Ljubljani na igrišču Primorja ob Dunajski cesti igrajo dopoldne ob 10. Primorje rez. : Ilirija rez., ob 14.30 popoldne Slovan : Jadran in ob 16. Ilirija : Primorje. — V Trbovljah igra popoldne SK Amater s celjskim Atletik SKom.

Zanimanje tokrat tudi širše publike je seveda osredotočeno na srečanje I. moštva Ilirije in Primorja. Na čelu prvenstvene tabele stoječa Ilirija mora jutrišnjo tekmo vzeti dosti bolj resno kot dosedanja srečanja s Primorjem. V ljubljanski prvenstveni tabeli sta obe moštvi tako blizu drugo poleg drugega, da bi Ilirija negativni izid jutrišnje tekme morala eventualno plačati z izgubo letošnjega podveznega prvenstva. Poleg tega učinkuje tekma Ilirija : Primorje na publiko tudi kot srečanje naših dveh nesporno najboljših moštev, ki sta sposobni zaigrati zares prvorazreden nogomet.

Tekma Jadran : Slovan ne obeta sicer tako zanimive igre, a je odločilnega pomena za placement na 8. mestu prvenstvene tabele. Slovanu je pripisovati v tem srečanju boljše izgleda. — Dopoldnanska tekma rezervnih moštev Ilirije in Primorja obeta lep in napet boj med naraščajem obeh klubov. Jeseni se je rezerva Ilirije pokazala močnejša; s 7 : 0 je nadvladala Primorjane. Za jutri se pripisujejo boljše šanse Primorju.

SMUSKA TEKMA LJUDSKOSOLSKA MLADINE NA KOPRIVNIKU V BOHINJU.

Sport v svojih najraznovrstnejših oblikah vedno bolj prodira med široke plasti ljudstva in je postal tekorek že vsakdanja potreba vseh slojev. Uvaja se tu in tam tudi med podeželsko ljudskosolsko mladino, kateri dokaj bolj prija gibanje na prostem, svežem zraku kot pa v prašnih telovadnicah. Tu pride še zlasti v poštev zimski sport, ker se glavna doba šolskega pouka vrši v zimskih mesecih.

Krasen uspeh takega vežbanja zimskega sporta je pokazala smuska tekma ljudskosolske mladine na Koprivniku v Bohinju dne 1. aprila t. l. pod vodstvom šolskega upravitelja g. Janka Sicerha. Tekmovalo je 20 učencev v treh starostnih skupinah, od 6.—9. leta, 9.—12., 12.—14. Predvsem je bila to višinska tekma v zvezi s smusko tehniko. Proga je znašala 800 m. relat. 40 m. Tekma je bila zanimivejša od vseh podobnih, kajti tako mladit, a obenem tako izbornih smučarjev ne vidiš kmalu. Vreme je bilo skrajno neugodno; rosil je dež in sneg je bil popolnoma moker. Prisestvovalo je mnogo domačinov, pa tudi nekaj tujcev, ki so kljub slabemu vremenu prihiteli pogledat to zanimivo prireditev.

Tekmo je otvoril šolski upravitelj z nagovorom in eden učencev je deklamiral izvorno smusko pesem. Nato so tekmovalci odšli na start. Prva te tekmovala druga skupina, za njo prva

in tretja. Zanimivo in zabavno je bilo gledati te male dečke s češnjevo-rdečimi, polnimi lici, s kolikim razumevanjem in s koliko spretnostjo se vozili z neprestanimi ovinki po dokaj strmem bregu proti cilju; kljub slabemu vremenu je znašal najboljši čas 5 min, 12 sek., najslabši 7 min, 49 sek. Prvi je prispel na cilj France Korošec, učenec 1. razreda. Vsi prvi so prejeli za nagrado vezavo, vsi drugi smuč, ostali pa razne šolske potrebščine.

Zelimo, da bi še večkrat videli kaj podobnega, pa tudi drugod, zlasti kjer je doma ugoden teren za smuko.

NEMSKI SPORTNI KLUB V NEW YORKU.

Prvi nemški sportni klub v New Yorku je dobil sedaj lasten dom. Poslojpe je kupil klub pred šestimi meseci in ga je priredil za svoje namene. Preureditev je stala 25.000 dolarjev. V poslojpu so poslovni prostori, družabne sobe, knjižnica, igralnica, zborovalnica, v četrtem nadstropju pa vse moderne naprave za aktivne sportnike (boks, atletika, ženski sport, otroška telovadba itd.). Nemško ameriško časopisje priobčuje sedaj redna poročila o nemškem ameriškem sportu. Tudi agitacija za nemško telovadno prireditev v Kölnu, je po vseh nemških časopisih Severne in Južne Amerike izredno živalna.

TEKME ŽENSK V STARI GRŠKI.

Stari Grki niso prirejali samo olimpijskih iger na čast velikemu Ževsu, temveč tudi iger na čast njegovi ženi Heri. Prireditelje teh iger so bile svečence v svetlišču Here, 16 po številu. Vsa-kih 5 let so morale sikati nov pajčolan za boginjo in so morale tedaj vprijeti tudi ženske tekme. njej na čast. Igre so obstojale v tekmovalnem teku za žene in deklice vsake starosti; tekmovalke so razdelili v tri skupine, najmlajše, mlade in seniore. Predpisana je bila dresa, ki tekmovalk ni ovirala. Tek se je vršil v olimpijskem stadionu, a je bil za šestino krajši kot tek moških tekmovalcev. Zmagovalka je dobila venec iz oljkinih vejic. Grk Arhidamos je imel hčerko Kinisko; hotela se je udeležiti moških tekem in je izvojevala zmago v dirkanju voz. Se druge ženske so potem zmagale, a nobena ni postala tako slavna kot Kiniska.

46 UR SE JE KOPAL.

Za Novotnyjem, Schoemelovo in drugimi je prišel na vrsto še Kemmerich. V Hamburgu je plaval v plavalnici 46 ur na okoli; opetovano je zaspal in je zgubil orientacijo. Če plava Novotny ali Spaček, mu tega ne zamerimo; a če se sicer tako resen sportnik kot je Kemmerich koplje v plavalnici celih 46 ur, je pa vendarle malo prehudo. Njegov tjučenj, ki je plaval z njim, je bil bolj pameten kot on in je že čez 26 ur zlezal iz kopalnice ven.

KJE JE MEJA?

Zopet bremo o novih uspehih Rigoulota, najmočnejšega atleta sveta. Ni še dolgo, ko smo pisali, da je obojoročno potegnil 133½ kg ter da je obojoročno sunil 176½ kg. In zopet je ta dva rekorda zboljšal, prvega kar za 6 kg, drugega za 3 kg, in glasita se sedaj: 139,5 kg obojoročni peteg in 179,5 kg obojoročni sunek. Samo od tal dvigni 180 kg, pa boš videl, kaj je to. Šele če primerjaš Rigoulota z drugimi atleti, vidiš, kako močen je. Nobenega drugega ne poznamo, ki bi potegnil 120 kg, in nikogar, ki bi sunil nad 150 kg, sveda s prostim doprsnim dvigom. Rigoulot je sedaj razred zase. Še 6 kg mu manjka do absolutnega rekorda v sunku, ki ga ima Svoboda s 185,6 kilogr. A to ogromno težo je dejal Svoboda v dveh tempih na prvi; Rigoulotov rekord je večji.

Turistika

SPD. Posavska podružnica Zidani most opozarja članstvo še enkrat na redni podružnični zbor, sklican za nedeljo, dne 15. t. m. ob 15.30 v kolo-dvorski restavraciji Zidani most.

lekcijsko prihraniti, bo gledal na to, da se ustna duplina razkuži. V to svrhu so jako uspešne panflavinpastile, ki se polagoma v ustih raztopijo. Uničijo vse bacile in so tako dragoceno sredstvo pri pobijanju kožnih bolezni.

Ljubljana

NOČNA SLUŽBA LEKARN.

Drevi imajo nočno službo: Bahovec na Kongresnem trgu, Ustar na Sv. Petra cesti in Hočevar v Šiški.

*

● Televadno akademijo priredi v soboto, dne 21. aprila, Dijaški Orel v Ljudskem domu. Vse naše prijatelje in občinstvo opozarjamo na to prireditev in vabimo k obilni udeležbi.

● Pisarna Slovenskega planinskega društva v Ljubljani se je preselila iz Selenburgove ulice št. 7-II v Franciškansko ulico št. 10 prvo nadstropje na dvorišču v poslopje drž. Hipotekarne prejšnje Trgovske banke.

● Berači so v Ljubljani pričeli menda spoznavati, kako težko gre njihov posel ob trdem nadzorstvu policije. Zato se poklicni berači izogibljajo Ljubljani. Včeraj, v petek, na beraški dan, je policija aretirala kakih šest beračev, ki so pa bili na policiji novinci in so vsi tujci. K beračenju jih je prisilila skrajna beda. Odposlani bodo v svoje domače kraje.

● Dva vloma. V noči od 12. na 13. t. m. so neznaní vlomilci vdrlí v živilsko barako Ivanke Staretove na Vrazovem trgu in odnesli košaro pomaranč, izpili nekaj pokalic ter pojedli več tort. — Prejšnjo noč je opazil lesni trgovec Vojteh Braz, stanujoč v koloniji »Stan in dome« na Tržaški cesti, da skuša nekdo dvigniti šaluzije njegovega okna. Ker pa je neznaní možakar pod oknom začul tedaj ropot, je izginil v temo, pod oknom pa je pustil lestvo, ki si jo je izposodil pri sosedu. Možakar je bil najbrže vlomilec in je poskušal vdreti v Brazovo sobo, misleč, da ni nikogar doma.

● Stara grešnica. Pred dnevi smo poročali o aretaciji neke 32 letne Marte Zupančičeve, ki je ukradla v Mikličevi restavraciji večji zavoj obleke. Kakor je policija sedaj ugotovila, je Marta Zupančičeva stara grešnica in ima na vesti nešteto takih in sličnih tatvin. Lani se je pojavila v Kranju v kolodvorski restavraciji in je pokradla tam natakari in dekle več stvari. Potem je odšla v Moste, kjer je okradla neko gostilničarko, ki ji je gostoljubno nudila prenočišče. Na podlagi popisa so jo potem izsledili in Marta je morala dalj časa v Begunje, kjer je pa niso mogli poboljšati. Ko je svoj rok v Begunjah prestala, se je dne 18. marca t. l. pojavila pri posestniku Berčinu v Stari Loki, kateremu je dejala, da prihaja iz Nemške Avstrije. Pokazala mu je neko pismo, ki ga mora izročiti posestniku Antonu Petriču v Prečni pri Novem mestu, obenem pa si je pri Berčinu izposodila znesek 160 Din. Pismo seveda ni bilo pristno. Z istim pismom, le z izpremenjenim naslovom, je izvabila od Petriča zopet večjo vsoto denarja. Nato je prišla v Ljubljano, kjer so jo pa pri tatinskem poslu ujeli in zaprli. Obsojena je bila na teden dni zapore, nakar je bila izgnana v svoj domači kraj Kolovrat pri Litiji. S prisilnim potnim listom je Marta prišla le do Litije; mesto da bi odšla potem na Kolovrat, je odšla v vas Vernek, kjer je pokradla posestniku Antonu Cerarju večjo množino raznega blaga. Ker je dobila ta tatvina že značaj hudodelstva, so jo pričeli orožniki zasledovati in so jo dan kasneje prišli. Marta je romala v sodniške zapore v Litiji ter bo mogla kasneje iti še v Ljubljano, ker jo tudi tu išče policija. Dosedaj je bila Marta radi tatvine že 14 krat kaznovana, enkrat celo na dve leti težke ječe.

● Ukradeno kolo. V kleti hiše št. 4 v Gledališki ulici je počila plinska cev in so jo morali popraviti. Ob tej priliki si je neznan

zlikovec prilaštil 800 Din vredno kolo, last te lovadnega učitelja g. Trošta.

● Obleke kemično čisti, barva, plisira in lika tovarna Jos. Reich.

● Specijalna trgovina dunajskih bluz, krasne kasha-obleke, Kristoflič-Bučar.

● Kravate, ovratnike, naramnice, ženske in moške nogavice dobite po solidnih cenah pri Francu Pavlinu, Gradišče 3.

Maribor

□ Seja občinskega sveta mariborskega se vrši prihodnji četrtek, 19. aprila ob 6.

□ Novi upravnik glavne mariborske pošte (Maribor I) g. Franc Irgolič prevzame vodstvo pošte dne 1. maja. Začasno vodi posle upravitelja najstarejši uradnik g. Supančič.

□ Upokojen je vodja okrožnega agrarnega urada v Mariboru g. Grigorovič. Posle vodje agrarnega urada vodi sedaj g. Osojnik.

□ Pavovo perje. Pri volitvah delavskih zaupnikov v delavnici državnih železnic v Mariboru so socialisti in komunisti skupno agitirali med delavstvom za svojo skupno listo. Trdili so, da je njih poslanec Petejan priporil delavcem pravico zaupnikov. To laž so širili po vseh obratih, celo na plakatih so lagali s tem. Vsi pa vemo, da je Petejan ravno toliko sodeloval pri dr. Gosarjevem predlogu o uvedbi delavskih zaupnikov, kakor ima on zasluge, da se je nekda gradil babilonski stolp. Petejan in voditelji socialistov vedo, da niti ena črka pri predlogu o zaupnikih ni Petejanova, in da je oče tega edino naš dr. Gosar. Ali soe demokratje niso toliko pošteni, da bi to priznali, ampak se šopirijo s pavovim perjem.

□ Koncert v parku. Jutri od 11 do 12 se vrši v parku koncert mariborske vojaške godbe. Program isti kot na velikonočni ponedeljek.

□ Hrib »Vorderberg« dobi nov nasad. Po trtni uši uničeni vinogradi na hribu »Vorderberg« v okoliški občini Krčevina, last mestnega g. župnika, se zopet obnavljajo. Veliki kompleks zemlje v bližini Racerdvora je dal letošnjo zimo g. stolnj župnik zrigolati in sedaj se pridno nadaljuje delo za obnavljanje in zasažanje vinograda. Za lepoto mariborske okolice bo velike vrednosti, ako se bo do tekom let goličave na tem hribu popolnoma zasadile z žlahtno vinsko trto.

□ Preureditev Koroščeve ulice. Poročali smo že, da je mestna občina dala podreti vse divje kostanje v Koroščevo ulico od državnega učiteljskega proti Vrbanovi ulici. Ker se pa ljudje še vedno pritožujejo, moramo pripomniti sledeče: Koroščevo ulico bo mestna občina na novo kanalizirala. Za to napravo pa so ji bili na poti stari in že deloma trohliji kostanji. Tudi ni treba misliti, da bo Koroščeva ulica ostala brez nasadov, saj namerava mestna občina mesto kostanjev nasaditi tam akacije, ki bodo dale ulici lepše lice kakor kostanji.

□ Čoln, o katerem smo včeraj poročali, da je izginil v noči na 11. april, je našel v bližini Sv. Petra pri Mariboru neki posestnik, ki je lovil ribe.

□ Nesreča. Včeraj zjutraj je neki avtomobil z veliko brzino pripeljal iz Dvoršakove ulice na trg Kralja Petra, kjer je podrl na tla 24 letno Čerči Emo. Šofer je v zadnjem momentu skušal avto ustaviti, a ni bilo več mogoče. Čerčiji je avto zlomil desno nogo nad kolenom in ji prizadjal še druge poškodbe. Ponesrečenko je šofer s pomočjo stražnika naložil v avto ter jo prepeljal v bolnico.

Celje

● Krekova mladina v Celju ima jutri v nedeljo, dne 15. aprila ob 2. uri popoldne v društveni sobi svoj redni letni občni zbor. Tovarši in tovarišice so vabljene, da se občnega zbora polnoštevno udeležijo.

● Umrli je v Medlogu gospa Marija Orozel roj. Kranje, žena železniškega poduradnika. Po

dolgi mučni bolezni je zapustila svoje drage, ki jim je bila vzorna žena in mati, v starosti 59 let. Pogreb pokojne se vrši danes 14. aprila ob 4. uri popoldne iz Medloga na celjsko okoliško pokopališče.

● Sv. Jurij ob ju. žel. Drevi ob pol 9. se vrši v dvorani Katoliškega doma sestanek zaupnikov in dosedanjega krajevnega odbora SLS za župnijo Sv. Jurij. Gg. odborniki in zaupniki so vabljani, da se sestanka zanesljivo udeležijo, čeprav ta ali oni morda pomotoma ne bi dobili vabila. — Jutri, 15. aprila po jutranji službi boži se v isti dvorani vrši občni zbor krajevnega organizacije SLS za župnijo Sv. Jurij. Na občnem zboru poroča narodni poslanec dr. J. Hodžar. Na občni zbor so vabljani vsi pristajši SLS iz šentjurške župnije.

● Koncert Schubertovih in H. Wolfvih pesmi. V sredo, dne 18. t. m. ob pol 9. zvečer koncertira v dvorani hotela Skoberne znani koncertni pevec Oskar Jüll. V počaščenje 100. Schubertovega smrtne dne in 25. letnice smrti Hugo Wolfa bo pel izključno le skladbe teh dveh mojstrov. Vstopnice za ta zanimivi koncert prodaja knjigarna Flora Lager-Neckermann.

Dopisi

Trbovlje

● Stanovanjska akcija. V Trbovljah je težko ljudem zainteresirati za kakšno stvar, veliko zanimanje pa vlada med prebivalstvom za stanovanjsko akcijo stavbe zadruge Društvenega doma, katero podpira ljubljanski občinski odbor. Na četrtkovem prvem sestanku zainteresovani, ki bi si radi gradili z malim mesečnim odplačilom svojo hišico s pomočjo občinskega odbora, se jih je zbralo precejšnje število. Vpisalo se jih je precej in ako Bog da, bo v jeseni marsikateri izmed teh imel svojo hišico.

● »Razbojnik«. V nedeljo popoldne ob 4 se vprizori v Društvenem domu Schillerjeva drama »Razbojnik« s 5 dejanji. Predprodaja vstopnic v obeh konzumi.

● Samoumor. Obesil se je posestnik Jože Bregar iz Podmeje ali »Podmejski Jožec«. Znan je bil kot alkoholik, v tem stanju je padel pred dvema mesecema po stopnicah na glavo in se mu je od takrat mešalo.

● Vič. V soboto in nedeljo, 14. in 15. aprila bodo v Društvenem domu kinopredstave. Predstavljal se bo krasen zgodovinski film »Viljem Tell«. — V ponedeljek, 16. aprila ob 8 zvečer bo v dvorani političen shod. Poročal bo g. poslanec S. M. o. J. Pristajši SLS povabljeni. Po shodu se bodo vršile volitve novega krajevnega odbora in delegatov. Regulacijska dela na Gradaščici in Glinščici hitro napredujejo, dasi delo zelo ovira deževno vreme. Če sedaj se vidi, da bo občina Vič z regulacijo in tremi novimi železobetonskimi mostovi dobila vse drugačno lice.

● Sv. Gora pri Litiji. Pomlad je zavela tudi po naših ribih. Sicer se ni to mnogo izletnikov razen iz Litije, ker je vreme nestanovitno, vendar se živahno gibljemo. Velikonočni ponedeljek je bil obilnejši romarski shod in v Društvenem domu igra: »Darek na samce«. Dvorana je bila nabito polna; igralci so dobro igrali; gmeten vspeh prav dovoljen. — V istem domu se že vrši od 20. marca dalje gospodinski tečaj. Trajal bo do 26. maja. Pridno se ga udeležuje 20 vrlih mladenk. Vodi ga voditeljica gosp. tečajev gospa Kelhar-Cernešova. Dasi se je že pričelo delo na polju in to nekoliko ovira tečaj, je pa vnema za izobrazbo še večja. Tako je prav.

● Liberga pri Litiji. Kakor smo že poročali, se je odkril na liberski cerkvi škromen, a lep spomenik padlim junakom iz liberske soseske. Na marmornati plošči, vzdani v cerkveno steno, se blišči 21 imen, silno veliko za malo sosesko. Slovesnost je opravil g. dekan M. Rihar s prekrasnim govorom. Dekleta so napletla nebroj vencev. Slabo vreme je sicer zadržalo tujce, vendar je bil hriček poln domačinov.

Iz železniške službe

Premeščeni so: uradnik II. kateg. 5. skup., Obal Stefan iz postaje Medvode v Kotoribo; uradnik III. kategorije, 2. skupine Plahuta Josip, nač. postaje Gornji Doljič za načelnika na postajo Mokanjci; uradniki III. kateg. 3. skup. Škof Valentin iz postaje Otiški vrh za načelnika na postajo Čušperk; Zaveršnik Srečko iz postaje Ljubljana gor. kol. za načelnika na postajo Črnomelj; Šimenko Ivan iz postaje Celje k prometno-komercialnemu oddelku direktorije v Ljubljani; Gabrie Alojzij iz postaje Ljubljana gor. kol. na postajo Ljubljana gl. kol.; Makovec Ferdo iz kurilnice Lajkovac v kurilnico Ljubljana I. gl. kol.; Pilaj Alojzij iz postaje Bistrica-Bohinjsko jezero v Maribor gl. kol.; Jerše Vida iz postaje Ljubljana gl. kol. v Ljubljano gor. kol.; uradnik III. kateg. 4. skup., Kulčar Ivan iz postaje Tržič v Laško. — Zvaničniki I. kateg.

Človek bi znorel

če ga muči nezdržljivi glavobol. Kdor mnogo na tem trpi, naj ne pozabi, da so

Pyramidon
Tablete

nedosežno sredstvo. Vprašajte
hišnega zdravnika, ki vam bo
to potrdil.

Pristne samo v originalnem zavoju
„Molitor-Celcius“.

1. skup., Zagar Blaž iz postaje Maribor kor. kol. v Maribor gl. kol.; Poljanšek Fran iz postaje Lece-Bled v Ljubljano gor. kol.; Namar Josip iz postaje Tržič na Vrhniko; Sorrovia Josip iz postaje Pragersko v Maribor gl. kol.; zvančnik I. kateg. 2. skup. Stremlfel Ivan iz postaje Zidani most v Celje; zvančnik I. kateg. 3. skup. Černivec Jakob iz kurilnice Ljubljana I. gl. kol. v kurilnico Ljubljana II. gor. kol.; zvančniki II. kateg. 1. skup. Uršnik Jakob iz postaje Maribor gl. kol. v Maribor kor. kol.; Grill Ivan iz postaje Ljubljana gl. kol. v Zagorje; Spetiš Anton iz postaje Skofljica v Ljubljano gor. kol.; Robin Jurij od prog. sekcije Jesenice k prog. sekciji Novo mesto; Jančič Josip iz postaje Novo mesto v Kandijsko; zvančniki II. kateg. 2. skupine Turk Ivan iz postaje Sava v Središče; Kušar Leopold od prog. sekcije Novo mesto k prog. sekciji Ljubljana gl. proga; Čerkvenik Rudolf iz postaje Zagorje v Ljubljano gl. kol.; Marin Fran iz postaje Vrhnika v Maribor gl. kol.; Zizek Karel iz postaje Pesnica v Zidani most; Gros Ivan iz postaje Zagorje v Celje; dnevniki Furlan Andrej od signalne sekcije Ljubljana h gradbenem oddelku direktorije v Ljubljani.

Upokojeni so: zvančniki I. kateg. 1. skup.: Marolt Fran, Zalog; Rosman Ignacij, Ljubljana gor. kol.; Sulgaj Josip, Ljubljana gor. kol.; Špendal Fran, Kandijsko; Prosen Josip kurilnica Ljubljana II. gor. kol.; Rosman Alojzij, Ljubljana gl. kol.; Kostanjšek Anton, Maribor gl. kol.; Frase Ivan, Maribor, gl. kol.; Toni Josip, Ljubljana gl. kol.; Perušek Anton Maribor gl. kol.; Ladiha Josip, Ljubljana gor. kol.; zvančniki II. kateg. 1. skup.: Klampfer Josip, Maribor gl. kol.; Vugrinec Jakob, prog. sekcija Ptuj; Zalar Anton, Ljubljana gl. kol.; Eržen Ivan, prog. sekcija Novo mesto; Boltar Avgust, prog. sekcija Jesenice; Zdove Miha, prog. sekcija Zidani most; Wernitsch Ivan, Maribor gl. kol.; Straus Valentin, prog. sekcija, Jesenice; Pirč Fran, Pragersko; Pučelj Ivan, Prevalje; Šebek Ivan, Zagorje; Fraschkowitz Leopold, Ljubljana, gl. kol.; Grladinovič Elija prog. sekcija Maribor kor. proga; Golob Jernej, Ljubljana, gl. kol.; Spolarič Fran, Maribor kor. kol.; Papst Makso, Maribor gl. kol.; Skrbec Fran prog. sekcija, Zidani most; Verlinšek Valentin, prog. sekcija Ljubljana, gor. dol. proga; Schuster Anton, prog. sekcija Maribor, glavna proga; Prudič Valentin, prog. sekcija Ljubljana, glavna proga; Virant Anton, Ljubljana gl. kol.; Čimžar Ivan, prog. sekcija Jesenice; Voljč Fran, prog. sekcija, Ptuj; Höferle Jurij, Zid. most; Pšk Gregor prog. sekcija Maribor kor. proga; Kokač Fran, kurilnica Ljubljana I. gl. kol.; Čepelnik Egidij, Ljubljana gor. kol.; Koman Lovro, kurilnica Ljubljana II. gor. kol.; Šmrcl Ivan, prog. sekcija Maribor kor. proga; Samarin Josip, Ljubljana gor. kol.; Družinšek Fran, Bled-jezero; Bernik Ivan, prog. sekcija Ljubljana gor.-dol. proga; Dacar Melhior, prog. sekcija Jesenice; Kuhar Ignacij, Ljubljana gl. kol.; Svelec Ivan, prog. sekcija Ljubljana, gor.-dol. proga; Brezovšek Jurij, Rimske toplice; Draguš Ivan, Bubenjari; Berčič Matej, Ljubljana gor. kol.; Vospernik Jakob, Novo mesto; alužitelj Kropar Gašper, Ljubljana gor. kol.

Nevati, ker poti ne poznam, mogli bi tudi misliti, da sem mu konja ukradl. — Kaj bo?

— Klim! Klim!

— Klim! — je odgovoril odmev.

Od misli, da bo moral vso noč presedeti v temnem gozdu na mrazu in poslušati samo volkove, odmev in hrzanje mršave kobilice, je prijel zemljemerca krč po hrbtu, kakor mrzlo strugalo.

— Klimček! — je zakričal. — Golobček! Kje si, Klimček?

Dve uri je kričal zemljemerca, in šele ko je ohripel in se pomiril z mislijo, da bo moral prenočevati v gozdu, je slab veterček prinesel k njemu neko stokanje.

— Klim! To si ti, golobček? Paljiva se!

— Ti me boš ubil!

— Ali jaz sem se le šalil, golobček! Bog me kaznuj, šalil sem se! Kake samokrese imam? Od straha sem lagal! Bodi tako dober, vozi naprej! Jaz bom zmrznil!

Klim, najbrž misleč, da bi bil resnični razbojnik že davno izginil s konjem in kočijo, je prišel iz gozda in šel neodločno k svojem pasazirju.

— No, norček, kaj si se ustrašil? Jaz ... jaz sem se šalil, a ti si se ustrašil ... Usedi se!

— Bog s teboj, gospod, — je godrnjal Klim, ko je plezal na kočijo. — Če bi bil vedel, ne bi bil peljal tudi za sto rubljev ... Kmalu da nisem od strahu umrl ...

Klim je udaril po konjčku. Voz se je stresel. Klim je udaril še enkrat in kočija se je zamajala. Po četrtem udarcu, ko se je kočija premaknila z mesta, je zemljemerca zakril ušesa z ovratnikom in se zamislil ...

Coča in Klim se mu nista zdela več nevarna. Prestavil J. S.

Ljubljansko gledališče

DRAMA.

Začetek ob 8 zvečer.

Sobota, 14. aprila: DANES BOMO TIČI. Izven. Ljudske cene.

Nedelja, 15. aprila ob 10. uri dopoldne: I. N. R. I. Znižane cene. Ob 15. uri: I. N. R. I. Znižane cene. Izven.

OPERA.

Začetek ob pol 8 zvečer.

Sobota, 14. aprila: Zaprto.

Nedelja, 15. aprila ob 15. uri: MADAME BUTTERFLY. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven. Ob pol 20. uri: POLJSKA KRI. Opera. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven.

Mariborsko gledališče

Sobota, 14. aprila ob 20. uri: LOGARJEVA KRISTA. Ab. C. Kuponi. Znižane cene. Zadnji-krat.

Nedelja, 15. aprila ob 15. uri: PASIJON. Znižane cene. Zadnji-krat. Ob 20. uri: RIGOLETTO. Prvič.

Celjsko gledališče

»Događivščina vrliga vojaka Srejk«.

Kakor smo že poročali, bo v kratkem premijera Haškovega »Srejka«, te klasične tragikomedije svetovne vojne, ki je doslej žela povsod, kjer se je vprizoril, velikanski uspeh. Iz vsake se tako zapletene situacije se zna pravočasno izmuzniti in vzbuja z svojo originalnostjo vse večer salve smeha. Skušnje so v polnem teku in bo premijera najbrže prihodnji teden. Režijo vodi g. ravn. V. Bratina, ki igra tudi glavno vlogo Srejka. Ostale večje vloge igrajo gg. Lovračeva, Kavčičeva, Sončeva, Zabkarjeva in gd. Gradišnik, Bele, Pfeifer, Perc, Sadar, Zabkar in dr. Oficirji in vojniki nastopajo v

pristnih avstrijskih uniformah, inscenacija bo povsem originalna ter bo ves večer (14 slik) samo ena pavza. Obeta se nam torej velezanimiva predstava.

Prireditve in društvene vesti Ljubljana.

Občni zbor Umetnostno-zgodovinskega društva v Ljubljani se vrši v ponedeljek, 16. t. m. ob 20. uri v restavraciji »Ljubljanski dvor«. Na dnevnem redu so poročila o delovanju društva, volitev novega odbora in razgovor o letošnjem daljšem izletu. Vsi člani vabljeni!

Bivši salesijanski gojenei prirede na belo nedeljo ob 5 popoldne igro »Bog ne plačuje vsako soboto«.

Strokovno društvo javnih nameštencev in vpo-kojencev kraljevine SHS v Ljubljani ima drevi ob 20 redno odborovo sejo v konzumni kleti na Kongresnem trgu št. 2.

Bolniška blagajna samostojnih obrtnikov v Ljubljani ima svoj redni letni občni zbor v sredo, dne 18. aprila 1927 ob 19 v gostilni gospe Mrak, Rimska cesta št. 4. Radi važnosti dnevnega reda se prosijo člani, da se zbora polnoštevno udeležijo.

Maribor.

Prosvetna zveza v Mariboru vprizori jutri popoldan ob pol 17 v dvorani Zadrudne banke zabavno in poučno vesoigr »Dva tička«.

Simfonični koncert v proslavo 100-letnice Schubertove smrti priredi jutri dopoldne ob 10 v Unionovi dvorani železničarsko društvo »Dravac«.

Pasijon v Narodnem gledališču bo vprizorila jutri ob 15 Krščanska ženska zveza, katere vabi občinstvo k obilni udeležbi.

Ostali kraji.

Kopanj. V prosvetnem društvu se bo 15. t. m. na belo nedeljo popoldne ob 3 ponavljala predstava žaleigra »Garcia Moreno«. Igra je zelo

primerna za današnji čas. Slika nam neustrašnega katoliškega vladarja južnoameriške republike Ekvador, ki je padel kot žrtev iramasonov 6. avg. 1. 1875, prvi petek v mesecu, ravno ko je prišel iz cerkve. — Vabimo k obilni udeležbi!

Ljudski oder v Šmarne pri Litiji vprizori v soboto, 14. t. m. ob 8 zvečer in nedeljo ob 3 popoldne ljudsko igro »Deseti brate«.

Braslovce. Tukajšnje prosvetno društvo priredi na belo nedeljo, dne 15. aprila ob 3 popoldne narodno igro »Divji lovec«, spisal Fr. S. Finžgar. Med odmori igra tamburaški zbor.

Občni zbor ZSV Trbovlje se vrši v nedeljo, 15. aprila t. l. ob 9. uri zjutraj v biljardni sobi gostilne Forte na Vodah.

Cerkveni vestnik

Marija, naše življenje! Šmarnice. Spisal Filip Terčelj Izdala Katoliška knjigarna v Gorici 1928. Pisatelj opisuje v 31 poglavjih, kako teče človeško življenje in kako Marija spremlja kristjana od zibel do groba. Od krstnega dne — (2. poglavje) gre človeku prvi korak v življenje (3. poglavje), — potem stoji na razpotju (4. poglavje), — in tako te Šmarnice priprosto, globoko in jedrnatno opisujejo glavne postaje človeškega življenja in kažejo na skrivnostno pomoč, ki jo daje Marija v vseh težavah in vprašanjih. Te Šmarnice bodo posebno mladini všeč, pa tudi starši in vzgojitelji jih bodo s pridom brali in poslušali. — Naročila sprejema Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Šmarnice »Marija, naše življenje« stanejo (v platno vezane) 20 dinarjev.

Slovenci, čuite

obupni klic obmejnih bratov

in hitite na pomoč

Slovenski Straži

Sveta življenje in vrvenje

Uspeh ali smrt!

Dne 12. t. m. zjutraj ob 5.38 uri se je v Baldonelu na Irskem dvignilo nemško letalo »Bremen«, da preleti Atlantsko morje in pristane v Newyorku. Podjetje je drzno in mu strokovnjaki napovedujejo neuspeh, kar bi pomenjalo za trojico mož, ki so zaupali svoje življenje »Bremenu« in vetrovom — smrt.

Bog je vladar življenja in vetrov!

Letalci v »Bremenu« so: nemški letalski stotnik Koehl, nemški baron v. Huenefeld in poveljnik irskega zračnega brodograjskega podjetja Fitzmaurice. Letalo vodita Koehl in Fitzmaurice, Huenefeld se vozi kot potnik.

Pilota sta katoličana in Koehl je rano zjutraj pred odhodom pri baldonnelskem župniku opravil sv. spoved in prejel sv. obhajilo; oba s Fitzmaurice-om sta prisostvovala sv. maši. Baron je pa medtem z monoklom na očesu in cigaro v ustih nestrpno čakal na odhod.

Vendar pa tudi Huenefeld ni brezverec, saj piše v pismu na irski narod, v katerem se zahvaljuje za izkazano gostoljubje: »Naj Bog, v čegar vsemogočne roke polagamo uspeh našega podjetja, usliši naše molitve za irski narod...«

Odhod.

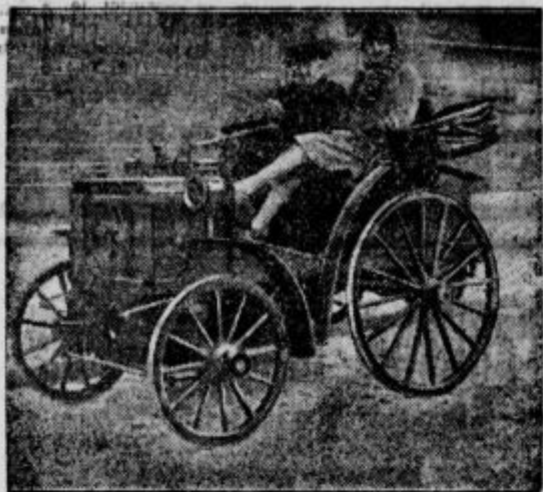
»Bremen« tehta 5000 kg in so zanj priredili v Baldonelu posebno vzletišče. Na vse rano se je zbralo tukaj do 500 oseb, med temi predsednik Cosgrave z ženo, vsi ministri in nemški konzul.

Cim so bile vse priprave izvršene, so letalci zavzeli svoja mesta in ob viharjih pozdravih navzočih se je »Bremen« po majhnem omahovanju — zaradi teže se je z enim kolesom znova dotaknil tal — dvignil v zrak in kmalu izginil gledalcem izpred oči.

Irsko letalo, ki se je dvignilo istočasno, da bi spremljalo »Bremen« do Gallway Baya na zapadni obali, se je kmalu vrnilo, pilot je izjavil, da so »Bremen« že po kratkem času zakrile megle in mu zato ni mogel slediti.

Brez radijskega aparata in rešilnih pasov!

»Bremen« nima s seboj ne radijskega aparata ne rešilnih pasov; ne bo mogel klicati na pomoč in če bo prisiljen pristati na morju, se bo moral obdržati na površini samo pol ure.

Avtomobil gospoda aarja.

Duhovnik Gavox iz Montigny vozi gornji avtomobil že od l. 1889. Ko se je zadnjič vozil po Parizu, je zbudil voz splošno veselost, ki ga je prepričala, da spada avto v muzej. Dal ga je v resnici muzeju v Compiègneju. Slika nam predstavlja njegovo zadnjo vožnjo.

Zastavi vejeta na »Bremenu« dve: nemška in irska.

Za hrano so vzeli s seboj narezane oranže, olupljene banane, čokolado, močno kavo in vodo.

Slava ali smrt?

Razdalja med Baldonnelom in letališčem Mitchellfieldom pri Newyorku znaša približno 4800 km in po natančnih računih bi moral »Bremen« dospeti na cilj dne 13. t. m. popoldne... Kaj nam prinese poročila?

Newyork se je pripravil na najslajnejši sprejem. Bog daj, da ne zaman.

(Glej tudi današnje telegrame.)

Ni hotel biti zunanji minister

Arthur Holitscher je pri Kiepenheuerju v Potsdamu izdal svoje spomine iz pretrata v Nemčiji. Med drugim pripoveduje, kako so ga nekega dne ustavili neki civilist in dva vojaka s puško na rami: »Civilista sem poznal odnekod, nisem se pa mogel spomniti, kje bi ga bil videl. Položil mi je roko na ramo in rekel: »Ti si so-drug Holitscher, je-li?« Odgovoril sem: »Da.«

»Napisal si knjigo o Ameriki, kaj ne?« — »Da.« — »Potem je vse v redu. — Spodaj čaka avto, sedem nas je. Jaz in šest oboroženih. S seboj imamo tudi strojno puško. Pojdi z nami, peljemo se v zunanji urad, ti prevzemi posle in mi zaplenimo arhiv.« — Nekoliko presenečen sem odvrnil, da si moram stvar šele premisliti, ker si ne zaupam nobenih posebnih sposobnosti za zunanjšega ministra mlade republike. »Toda saj vendar poznaš inozemstvo!« se je čutil civilist. »Saj si bil v Ameriki! Če se ne moreš takoj odločiti, moramo pač koga drugega poiskati.« — Dejansko se nisem mogel odločiti in trojica je vznevoljena hitro odšla.

Čudna sreča

Lani je zadel glavni dobiček avstrijskih gradbenih srečk reven solinski delavec Moritz Köberl v Fischerndorfu pri Auseeju. Mož si je kupil malo hišico, ostali denar večinoma naložil v bankah, nato pa mirno delal dalje v državnih solinah. Pri njegovi ženi se je oglasil slepar in hotel iz nje izsiliti 12.000 šilingov »danka na dobiček«, toda je moral oditi praznih rok. — Köberlova sreča je spodbudila tudi njegovega nečaka Jožefa Hieslerja, ki je pravtako delavec v solinah, da si je kupil gradbeno srečko. Te dni je prejel obvestilo, da je zadel glavni dobiček v znesku 100.000 šilingov. Tako je revna vasica dobila v kratkem času kar dva milijarderja (če računamo v avstrijskih kronah). Oba moža sta se izkazala kot vredna naklonjenosti sreče in darovala znatne vsote v dobre namene.

Kdo je največji uničevalec gozdov?

To nam povedo naslednje številke: Dnevnik, ki izhaja v 100.000 izvodih na 12 straneh, potrebuje v 50 dneh za papir toliko lesa, kolikor ga raste na enem hektaru gozda. V enem letu požre torej tak list 7 ha gozda. Ako vpoštevamo, da mora rasti les, da je gođen za sekanje, 50 let, porabi tedaj dnevnik v enem dnevu toliko lesa, kolikor ga zraste v enem letu na enem hektaru gozda. Treba je torej 360 ha gozda, da zadostuje sproti za papir enega samega večjega dnevnika. Potemtakem se sme pač reči, da je časništvo največji uničevalec gozdov. Ze dalj časa si prizadevajo najti kako drugo surovino za papir in delajo poizkuse posebno s slamo.

Človek in morje v borbi za zemljo

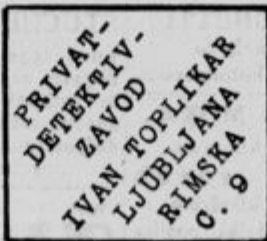
V Severnem morju sta plima in oseka izredno močni. Plima prinaša s seboj iz odprtega morja blato in druge tvarine, ki jih ob odtoku pušča ob bregu. Polagoma se nabere toliko na plavine, da nastanejo znatne ploskve nove zemlje. Seveda bi morje ob posebno visoki plimi in razburkanem valovju to zemljo ob prvi priliki zopet vzelo nazaj — jo odneslo. Tu pa se mu postavi po robu zemlje lačni človek, ki novo zemljo zavaruje z jezovi. To so ogromna dela, ki jih zmore le skupnost — države in pokrajine. En tak ogromen jez gradi sedaj Oldenburška država. Jez bo dolg pet in pol kilometra in bo segal od Rusterfiela preko Jadeškega zaliva do Voslappa. Površina nove zemlje, ki jo bo branil, znaša približno 400.000 kvadratnih metrov, od tega bo mogoče 220 ha takoj obdelovati. Zemljo bodo porabili za notranjo kolonizacijo.

»Povej no, k-k-kje kvartira Pe-pe-ter Zmigovc?«

Za božjo voljo, to si vendar ti sam.

»Neumnost; to vem že sam. Kje stanujem, to sem te vprašal.«

INSERIRAJTE V »SLOVENCU«
Semenski oves
zajameno kaljiv, obelozoran, jedrnat, nudi po ugodni ceni
A. VOLK, Ljubljana, Resljeva c. 24.
Zahvalite vtorec in cenoi

Zdravilišče Klenovnik

blizu Ivanca v Hrvatskem Zagorju sprejema samo ozdravljive bolnike s pljučnimi boleznimi proti dnevni oskrbi 120 Din brez vsakih drugih taks. — Najmoderneje higijenske in medicinske naprave, krasen park, zabave, kino. Zahtevajte informacije in prospekte od **Osrednjega urada za zavarovanje delavcev v Zagrebu, Mihanovičeva ulica št. 3. — Telefon 664 in 1355.**

Turistovska salama

lastnega izdelka edino v delikatesi

K. Jarc „Pri turistu“
Dunajska cesta 7

Sinfon. koncert

glasbenega društva „Brava“

se bo vršil v nedeljo dne 15. aprila v dvorani »UNION« v Mariboru ob 10. uri dop. (matineja).

Veliko industrijsko podjetje išče za svoj kamenolom s pnevmatičnim vrtnanjem mladega, neoženega strokovnega predelavca

strokovnega predelavca

kot pomočnika za poslovanje kamenoloma. — Ponudbe je poslati pod »V 182« na Jugoslovensko Rudolf Mosse A. D., Beograd.

Opozarjamo

da ne priznamo nikakih plačil, ki jih je ali bi jih še v bodoče kasiral za naš račun

g. Franc Breznik.

— Imenovani tudi ni pooblaščen prodajati blago za nas.

Ljubljana, dne 14. aprila 1928.

Gospodarska zveza v Ljubljani.

Prodaj Auto Austro-Fiat

osebni voz, sportkaroserija, 4 sedežni, dva zasilna sedeža, tapciran s pristinim usnjem, RAF amortizerji, skoraj nova pneumatika z rezervo — 4 cilindrski motor, 10/28 KS, poraba bencina samo 12 l na 100 km. — nova Bosch oprema z Bilux reflektorji, zatemnilno pretikalo, Bosch rog, starter, ročni Bosch reflektor, nova baterija, električni spinačev grelec za napuščanje mrzlega motorja, — pokrivalo streho iz pristnega usnja, peresa in krmlilni členi v gamašah iz usnja, — odda pod zelo ugodnimi pogoji. Voz je zelo dobro ohranjen in pripraven za privatno kakor tudi avto-taks uporabo. — Vpraša se na

G. Lenassi, Ljubljana

Kersnikova ulica 7.

Zahvalo

izrekam vsem, ki so spremili mojega soproga in očeta

Matevža Podobnik

na njegovi zadnji poti; posebno zahvalo častiti duhovščini, gosp. govorniku, pev. društvu »Zarja« ter darovalcem cvetja. — Vsem, prav vsem topla zahvala.

NEŽA PODOBNIK, soproga
s hčerko IDO.

Sir H. Rider Haggard:

107

Kleopatra, egiptovska kraljica

»Ali veš, kakšna usoda čaka njega, ki je prelomil prisego, ki je nikdo ne sme prelomiti?« je vprašal oni, s pomenljivim glasom, ki je bil prvi govoril.

»Dobro vem,« sem odgovoril; »pričakujem tisto strašno usodo.«

»Povej nam kaj več o tej stvari, ti, ki si bil Harmakis.«

In tako sem jim z mrzlimi jasnimi besedami razgalil vso svojo sramoto, ne da bi kaj zamolčal. In ko sem govoril, sem videl, da so njihovi obrazi postajali vedno bolj trdi. Spoznal sem, da za me ni bilo usmiljenja. Sicer ga pa tudi nisem prosil in ako bi ga bil prosil, mi ga ne bi izkazali.

Ko sem naposled končal, so me odpeljali za ta čas, ko so se posvetovali. Nato so me zopet pripeljali pred nje in najstari med njimi, ki je bil jako častitljiv, in duhoven iz templja božanskega Hat-šepu v mestu Tape, je ledenomrzlo govoril:

»Ti, Harmakis, razmotrivali smo vso stvar. Zgrešil si trojni greh. Na tvoji glavi je krivda vsega gorja Khema, ki je danes suženj Rima. Božansko Izido si bil smrtno razžalil in prelomil svojo sveto prisego. Za vse te grehe je, kakor ti je dobro znano, samo eno plačilo in to plačilo prejmeš. Nič ne nagne tehničnice naše pravičnosti, da si usmrtil njo, ki je bila vzrok, da si padel, prav nič, da praviš, da si najbolj zavržena stvar, da taka še ni stala v teh dvorinah. Tebe mora tudi zadeti prokletstvo Menkaure, verolomni duhoven, ti izdajski domoljub, ti sramotni, propali faraon! Na tem kraju, kjer smo ti položili dvojno krono na glavo, te obsojamo v usodo, kakor ti je so-

jena! Pojdi v svoj brlog in čakaj, da te zadene! Pojdi v zavesti, kaj bi lahko bil in kaj si, in oni bogovi, ki se bo njihovo čaščenje v teh templjih vsled tvojega zločina morebiti kmalu nehalo, naj ti izkažejo ono usmiljenje, ki ti ga mi odrekamo! Odpeljite ga!«

In zgrabili so me in odpeljali. Odšel sem s po-vešeno glavo, ne da bi se ozrl kviško, a vendar sem občutil njihove goreče poglede na svojem obrazu.

Oj, resnica, izmed vseh mojih sramot je ta naj-hujša!

Deseto poglavje.

Poslednje pisanje kraljevskega Egiptčana Harmakisa.

Odpeljali so me v ječo, ki je visoko v sprednjem stolpu, in tukaj čakam na svojo usodo. Ne vem, kdaj pade meč usode. Teden mineva za tednom, mesec za mesecem, a še vedno odlašajo. Vzlic temu plava nevidna nad mojo glavo. Vem, da bo prišla, ne vem pa kdaj. Morebiti se zbudim v smrtni uri polnoči in bom slišal tihe stopinje rabljev, ki me bodo odpeljali. Morebiti so že zdajle blizu. Potem pride tajna celica! Groza! Brezimna rakev! In koncem koncev bo končano! Oj, naj pride konec! Hitro naj pride konec!

Vse je napisano. Zamolčal nisem ničesar — grešil sem — moje maščevanje je končano. Vse stvari se končajo v temini in pepelu in jaz se pripravljam, da sprejemem grozote, ki me čakajo na drugem svetu, ki je drugačen kot ta. Odhajam, ampak ne odhajam brez upanja. Dasi namreč ne vidim kje, dasi ona ne odgovarja mojim molitvam, imam vedno pred seboj božansko Izido, ki je vedno pri meni in ki jo bom še gledal iz obličja v obličje. In potem bom v tistem daljnem času zadobil odpustanje. Potem se bo breme moje krivde odvalilo od mene, nedolžnost vrnila in me objela ter mi prinesla sveti mir.

Oj draga dežela Khem! Vidim te kakor v sanjah! Vidim, ko narod za narodom postavlja svoje prapore na tvojih bregovih in svoj jarem na tvoj vrat! Vidim druge vere, ki se pojavljajo ob bregovih Sihorja! Vidim, kako se tvoji templji — tvoji sveti templji — rušijo v prah — čudo za oči še nerojenih rodov, ki bodo zvedavo pogledovali v tvoje grobnice in oskrnili velikane tvoje slave! Vidim, kako bodo tvoje tajnosti v zasmeh nevednih in tvoja modrost trošena kakor voda v pesku puščave. Vidim rimske orle, ki poginjajo, ko so njihovi kljuni še vedno rdeči od krvi ljudi! Potem pa te navsezadnje vidim še enkrat velikega, še enkrat svobodnega, ko boš še enkrat spoznaval svoje bogove — svoje bogove z izpremenjenim obličjem in z drugimi imeni — a vseno svoje bogove!

Solnce zahaja nad Abutisom. Rdeči žarki Rêja plamene na strehah templjev, po zelenem polju in širokih vodah očeta Sihorja. Tako sem ga gledal kot otrok, ko je zahajalo; prav tako se je njegov poslednji poljub dotaknil pomračenega čela tempeljskega stolpa; prav ista senca je ležala na grobnicah. Vse je neizpremenjeno! Jaz — samo jaz sem izpremenjen — tako izpremenjen, a vendar isti!

O Kleopatra! Kleopatra, ti, uničevalka! Da bi samo mogel iztrgati tvojo podobo iz srca! Med vsemi mojimi tugi mi je to najgorša — da te vzlic vsemu moram ljubiti! Še vedno moram negovati to kačo na svojem srcu! Še vedno mi mora zveneti v ušesih tisti pridružen smeh zmagovalja — šumenje padajočega vodomet — petje slav — — —

(Pri teh besedah se iznenada končuje pisanje na tretjem zvitku papirusa. Vse skoraj kaže, da so pisca te zgodbe v tem trenutku prekinili ljudje, ki so prišli, da bi ga odpeljali.)

(Konec.)

LJUDSKA KNJIZNICA je založništvo Jugoslovanske knjigarne v Ljubljani: 23 zvezek: A. Sheehan, Nodlag. Povest irskega dekleta, 24 Din, vez 32 Din. — 24 zvezek: A. Marby, Banka. Lučično-irška povest, 22 Din, vez 30 Din. — 25 zvezek: Haggard, H. H. Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 26 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 27 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 28 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 29 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 30 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 31 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 32 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 33 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 34 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 35 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 36 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 37 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 38 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 39 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 40 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 41 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 42 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 43 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 44 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 45 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 46 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 47 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 48 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 49 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 50 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 51 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 52 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 53 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 54 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 55 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 56 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 57 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 58 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 59 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 60 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 61 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 62 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 63 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 64 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 65 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 66 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 67 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 68 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 69 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 70 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 71 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 72 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 73 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 74 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 75 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 76 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 77 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 78 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 79 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 80 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 81 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 82 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 83 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 84 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 85 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 86 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 87 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 88 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 89 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 90 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 91 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 92 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 93 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 94 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 95 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 96 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 97 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 98 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 99 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 100 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 101 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 102 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 103 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 104 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 105 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 106 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 107 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 108 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 109 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 110 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 111 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 112 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 113 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 114 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 115 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 116 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 117 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 118 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 119 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 120 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 121 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 122 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 123 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 124 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 125 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 126 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 127 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 128 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 129 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 130 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 131 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 132 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 133 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 134 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 135 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 136 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 137 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 138 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 139 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 140 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 141 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 142 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 143 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 144 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 145 zvezek: Haggard, H. H. Haggard. Povest, 22 Din, vez 32 Din. — 146 zvezek: Haggard, H. H. Hagg

Gospodarstvo

Stabilizacija

Vsa naša javnost, ne samo gospodarska, ampak tudi politična razpravlja sedaj največ o stabilizaciji dinarja in v zvezi s tem o inozemskem posojilu.

Vprašanje stabilizacije zanima najširše kroge, ker pričakujejo gotovih izprememb. Vendar moramo poudariti, da je vprašanje stabilizacije za nas zlasti denarno-tehnična zadeva, ker se sedanjí kurz dinarja, ki je že od jeseni 1925 stabilen, ne bo izpremenil, pač pa bo podlaga za postavno stabilizacijo.

Z velikimi stroški je dosedaj uspevalo državi in Narodni banki vzdrževati dinar na stalni višini. Lanaka pasivnost trgovinske bilance (posledica slabše letine) je povzročila zmanjšanje deviznih zalozov Narodne banke, ki je bila nadoknadena z dotokom deviz iz inozemskega posojila. Na koncu leta 1927 je bilo za našo devizno politiko leto preizkušnje, ki je stalo državo velikih žrtv. Saj je država z lastnimi sredstvi vzdrževala stabilnost dinarja.

Ze dalj časa so se v finančnem ministru vršile priprave za postavno stabilizacijo dinarja, ki ima namen uzakoniti sedanje faktično stanje. Te dni so se vršile tudi tozadevna posvetovanja finančnega ministra z upravo Narodne banke. Stabilizacija je pravzaprav posel državne zakonodaje in Narodna banka je le njen pomočnik, oz. točnejše izvrševalec.

Z novim posojilom bo država dobila dovolj sredstev za vzdrževanje kurza dinarja. Te tuje devize se bodo porabile za ojačanje deviznega zaklada Narodne banke, ki bo s tem povečala kritje bankovcev na 40% vsega obtoka. Nadalje bo valorizacija sedanjega zalogata in deviznega zaklada pri Narodni banki (sedaj se bilansirajo tu devize po pariteti, oz. zlato je enako papirju), ta vsota pa se bo porabila za delno odplačilo, oz. odpis državnega dolga pri Narodni banki, ki ga je država prevzela pri zamenjavi bankovcev.

Ob priliki vesti o postavní stabilizaciji so se oglašili tudi strokovnjaki, ki trdijo, da je z njo izvedbo pričakovati inflacijo, t. j. povečanje obtoka bankovcev, ki niso kriti. K temu je pripomnil samo, da, če se bo povečal obtoč bankovcev, bo ta višek krit v devizah s 100%, ostali obtoč z 40% in bo pravzaprav celotno kritje večje kakor pri navadnem obtoku. Iz tega nujno sledi, da o inflaciji ne more biti govora. Sklicujejo se pač na primere ostalih držav, kjer se je obtoč faktično povečal od začetka stabilizacije. Bile pa so tu novsme druge okolnosti. Čeprav so bile v obtoku milijarde in milijarde, je bila njih vrednost v zlatu precej manjša za faktične potrebe gospodarstva.

Nadalje se v nekaterih krogih izraža bojazen, da je pričakovati zvišanje cen s postavno stabilizacijo. Kakor smo že uvodoma omenili, gre le za uzakonjenje faktičnega stanja in zato ni mogoče v gospodarstvu pričakovati v tem oziru kakih znatnih izprememb. Tu jih zavaja le vzgled držav, ki so morale popolnoma nanovo urediti svojo valuto in jim je stvarnost pokazala, da visoke številke ne odgovarjajo pravemu stanju: čar visokih števil se je umaknil nizkim številkam realnosti in so se vse cene postavile na drugo kalkulacijsko podlago. Pri nas pa to ni slučaj, ker ostane kalkulacijska podlaga za cene, za trgovino neizpremenjena.

Ene najvažnejših koristi postavne stabilizacije pa bo vsekakor večji dotok tujega kapitala. Ze sedaj so prihajale k nam radi visoke obrestne mere znatne naložbe kapitala, ki pač vsepovsod išče ugodnejše naložbe. Ze sedaj moremo ceniti naložbe tujega kapitala, kolikor so seveda vidne, na tri četrt milijarde; s postavno stabilizacijo dinarja pa se bo dotok brez dvoma povečal, kar bo za naše gospodarstvo, ki samo ne more spraviti skupaj večjih kapitalov, oz. jih nima navade vlagati naravnost v podjetja, vsekakor samo v korist.

IZKAZ O STANJU NARODNE BANKE

z dne 8. aprila 1928. (Vse v milijonih Din; v oklepajih razlika napram izkazu z dne 31. marca.) A k t i v a: Kovinska podlaga 388,7 (—1,8), posojila 1603,3 (—5,2), račun začasne zamenjave 299,6 (+0,1), saldo raznih računov 553,1 (—14,4); p a s i v a: bankovci v obtoku 5481,0 (+29,1), račun začasne zamenjave 299,6 (+0,1), drž. terjatve 168,6 (+33,8), razne obveznosti 809,4 (—84,3); ostale postavke neizpremenjene.

ZAGREBSKE VELEBANKE V LETU 1927.

Dosedaj so objavile svojo bilanco 4 zagrebške velebanke: Praštediona, Jugobanka, Hipobanka in Srpska banka; Hrvatska eskomptna banka za 1927 zaradi fuzije ni objavila bilance; nadalje še ni objavljena bilanca Hrv. sveopće kreditne banke.

Čisti dobiček 4 velebank je znašal lani 47,6 milj. Din napram 48,7 milj. Din za leto 1926 in 58,1 milj. Din za 1925. Tudi bruto donos je lani nazadovolj napram 1926.

Povečal pa se je obseg poslovanja pri vseh bankah: tako so znašala tuja sredstva Praštedione lani 2032 milj. Din (1926 1.852), Jugobanke 845 (712), Srbske 448 (419) in Hipobanke 286 (329) milijonov Din; edino pri Hipobanki so tuja sredstva padla. Likvidne postavke (gotovine, vloge pri den. zavodih, menice in efekti) so znašali v odstotkih tujih sredstev: pri Praštedionu 30,6 odst. (1926 31,2 odst.), pri Jugobanki 33,1 (29,6 odst.), pri Srpski 67,5 (70,1 odst.) in pri Hipobanki 35,7 odst. (32 odst.).

Debitorji so znašali: pri Praštedionu 1.390 (1.354), Hipo 665 (575), Hipo 258 (296) in Srpska 191 (170) milj. Din.

Bilancié svote so se lani znatno povečale: tako pri Praštedionu od 2.048 na 2.230, pri Hipo od 959 na 1.003, pri Srpski od 495 na 534, nazadovolja pa je pri Hipo od 465 na 428 milj. Din.

Končno moramo omeniti, da se ravno iz manjših izprememb v bilancah pozna rigorozna denarna politika; vsak nov, pa tudi stari dolžnik je skrbno tehan, ker pač banke ne morejo riskirati preveč, saj je zanje po inflaciji nastopila doba slabših let kakor v prvih povojnih letih.

Zvišanje uvozne carine za moko. Iz Belgrada poročajo, da je zvišana carina na moko od 4 na 8 zlatih dinarjev za 100 kg. da se na ta način pomaga naši mlinski industriji iz težke krize.

Konferenca tekstilne industrije. Dne 20. t. m. ob 10 se vrši pri Centrali ind. korporacij v Belgradu konferenca tekstilne industrije iz cele države. Na dnevnem redu so: 1. strokovna organizacija tekstilne industrije (nameravajo se ustanoviti trije odseki: a) za bombažno, b) za volneno, c) za plateno in konoplino industrijo, in trikotaržo), 2. potrebe in želje tekstilne industrije, in 3. tekstilna industrija in trgovinska pogajanja s Češkoslovaško.

Občni zbor novosadske berse se vrši 20. maja ob 10 v borznih prostorih.

Občni zbori: Kmetiska posojilnica ljubljanske okolice, r. z. n. z., v dvorani posojilnice (bilanca, volitve) 26. aprila ob 15 v Ljubljani; »Seširce, tovarna klobukov, d. d. v Skofji Loki 26. aprila ob 12 v sejni dvorani Zadr. gosp. banke (bilanca 1927; volitve nadz.); Kreditno društvo Mestne hranilnice ljubljanske 17. aprila ob 15.

Razvoj industrije v Crnomlju. Dolenjska ima zelo malo industrije. Po vojni pa se je zelo razvilo Kočevje, ki je postalo važen industrijski centum. Sedaj se je začel razvijati tudi Crnomelj, ki ima že električno centralo; sedaj se bo ta centrala povečala. Nadalje je blizu Crnomlja rudnik za črni premog 5000 kolorij, ki je zelo dober za dobivanje kemičnih produktov. Njegova dnevna produkcija znaša 10—15 vagonov. Crnomelj ima znatno lesno industrijo, ki se lepo razvija. Pred nedavnim je tvrdka »Jugoles« kupila velike Auerspergove gozde in bo gradila do njih 24 km dolgo ozkotirno železnico.

Povišanje kapitala brodske tvornice vagonov. Kakor znano, je pri broski tvornici vagonov udeležen tako essenski Krupp kakor tudi »Sleg« (Priv. österr.-ungar. Staatseisenbahngesellschaft). Sedaj povišuje družba kapital od 27,5 na 110 milj. Din, tako da se nudijo starim delničarjem na vsake štiri stare delnice (nom. 50 Din) tri nove delnice (nom. 200 Din). Pri emisiji novih delnic, ki je trajala od 29. marca do 5. aprila, je sodeloval poleg omenjenih delničarjev tudi češkoslovaški kapital.

Povišanje kapitala. Elektrokemijska tvornica v Karlovcu zvišuje kapital od 1,25 na 2,5 milj. Din (rok emisije od 12. do 18. aprila); kakor znano, je v podjetju udeležen tudi francoski in angleški kapital.

Razglas oblastnega odbora mariborske oblasti o licenciranju bikov v letu 1928. Po niže navedenem razporedu se vrši licenciranje bikov v vseh okrajih mariborske oblasti, razen Prekmurja in Medjimurja, kjer je že dovršeno. Kdor ima nad 15 mesecev starega bika, je v izogib kazni po § 30 štaj. gov. zak. dolžan, da ga predstavi licenčnovalni komisiji. Za najboljšie biko so določene oblastne premije po 600 in 400 Din v skupnem iznosu 57.800 Din. One občine, ki na podlagi izda licenciranja ne bi imele dovolj bikov, si jih morajo v smislu § 17 cit. zakona nabaviti tekom enega meseca. Razpored licenciranja: 1. Okraj Celje: 11. aprila ob 8. uri v Celju, 11. aprila ob 14. uri v Vojniku, 12. aprila ob 9. uri v St. Jurju ob juž. žel., 13. aprila ob 8. uri v Zalcu. 2. Okraj Vranks: 10. aprila ob 10. uri v Braslovcah, 10. aprila ob 14. uri v Kaplji vasi. 3. Okraj Gornji grad: 9. maja ob 9. uri v Mozirju, 10. maja ob 9. uri v Ljubnem. 4. Okraj Kojnc: 24. aprila ob 9. uri v Konjicah, 27. aprila ob 9. uri v Vitanju. 5. Okraj Ljutomer: 7. maja ob 8. uri v Ljutomeru, 7. maja ob 11. uri v Križevcih, 7. maja ob 15. uri na Gorici, 8. maja ob 9. uri v Brnislavci, 8. maja ob 11. uri v Mali Nedelji, 8. maja ob 15. uri v Berkovcih. 6. Okr. Maribor (levi breg): 12. aprila ob 8. uri v St. Ilju, 12. aprila ob 11. uri v Pesnici, 12. aprila ob 14. uri v Zg. Sv. Kungoti, 13. aprila ob 9. uri v Mariboru, 13. aprila ob 15. uri v Selnici. 7. Okraj Maribor (desni breg): 16. aprila ob 9. uri v Mariboru, 16. aprila ob 14. uri v Slivnici, 20. aprila ob 8. uri pri Sv. Lovrencu na Pohorju, 20. aprila ob 14. uri v Rušah. 8. Okraj Slov. Bistrice: 17. aprila ob 10. uri v Slov. Bistrici, 17. aprila ob 14. uri v Spodnji Polskavi, 18. aprila ob 11. uri v Stenbergu, 18. aprila ob 15. uri v Poljčanah. 9. Okraj Marenberg: 4. maja ob 8. uri na Muti, 4. maja ob 14. uri v Marenbergu, 5. maja ob 8.30 v Kosovi koči, 5. maja ob 12.30 v Breznu. 10. Okraj Ptuj: 3. maja ob 8. uri v Ptuj, 11. Okraj Smarje: 19. aprila ob 10. uri v Smarju. 12. Okraj Kozje: 17. aprila ob 10. uri v Kozjem. 13. Okraj Rogatec: 18. aprila ob 10. uri v Rogatcu. V okrajih Prevalje, St. Lenart v Slov. goricah, Slovenjgradec, Šoštanj, Ormož in Gornja Radgona še niso dnevi končnoveljavno določeni. — Oblastni odbor.

Borzo

Dne 13. aprila 1928.

DENAR.

Na deviznem tržišču ni znatnih izprememb. Učvrstilo se se devize Amsterdam, Bruselj in Budimpešta, vse druge so ostale neizpremenjene. V Trstu ni prišlo do zaključka. Lira, ki je včeraj oslabela, je danes le malo izpremenjena. Vse povpraševanje, ki je bilo znatno, je danes krila Narodna banka. Do zaključkov v privatnem blagu ni prišlo.

Devizni tečaji na ljubljanski borzi

13. aprila 1928.

	povpraš.	pon.	srednji	sr. 12. IV
Amsterdam	2288,25	2294,25	2291,25	2290,50
Berlin	1357,75	1360,75	1359,25	1359,25
Budimpešta	—	993,80	—	—
Curih	1093,50	1096,50	1095,50	1095,50
Dunaj	798,55	801,55	800,05	800,05
London	277,09	277,89	277,49	277,49
Newyork	—	56,81	—	56,81
Pariz	—	223,78	—	—
Praga	168,04	168,84	168,44	168,44
Trst	299,25	299,60	—	299,50

Zagreb. Berlin 1357—13,60, Curih 1093,50—1096,50, Dunaj 798,55—801,55, London 277,09—277,89, Newyork 56,71—56,91, Pariz 222,78—224,78, Praga 168,04—168,84, Trst 298,33—300,33.

Carih. Belgrad 9,13, Berlin 124, 11, Budimpešta 90,65, Bukarest 3,25, Dunaj 73, London 25,335, Newyork 518,80, Pariz 20,43, Praga 15,375, Trst 27,39, Sofija 3,75, Varšava 58,15, Madrid 87,15.

Dunaj. Devize: Belgrad 12,50675, Kodanj 190,70, London 34,705, Milan 37,4925, Newyork 710,60, Pariz 27,985, Varšava 79,69. Valute: dolarji 709,70, francoski frank 28, lira 37,70, dinar 12,44, češkoslovaška krona 21,0475.

Praga. Devize: Lira 178,20, Belgrad 59,40, Pariz 132,80, London 164,75, Newyork 33,745.

Dinar: Newyork 175,95, Berlin 7,355, London 277,50.

VREDNOSTNI PAPIRI.

Tendence za 7% invest. posoj. in agrare je prijaznejša kakor tudi za vojno skoplo, vendar je v slednji minimalen promet. Med bančnimi papirji je omeniti učvrstitev Praštedione, med industrijskimi pa Trboveljske, ki je bila zaključena po 300 napram 495; Slavonija beleži zaključke po 12.

Ljubljana. 7% invest. posoj. 89 den., vojna odškodnina 437 den., agrari 57,50 den., Celjska 158 den., Praštediona 805 den., Kred. zavod 157—175, Vevče 135 den., Ruše 265—280, Stavbna 56 den., Sešir 125 den.

Zagreb. 7% invest. posoj. 90—91, agrari 57,50, vojna odškodnina 437,50—438,50, april 440—441, maj 444—446, dec. 468—472, Hipo 58,50, april 59—59,50, Praštediona 808, Ljublj. kreditna 135 den.,

Seđerana 540, Drava 545—560, Slavonija 12, Trbovlje 500, Vevče 136—150.

Dunaj. Podon.-savjska-jadran. 81,50, Alpine 41,20, Leykam 10,20, Trbovlje 60,70, Kranjska industrijska 40.

BLAGO.

Ljubljana. Les: Bukovi hlodi I. od 2 m dalje 85 cm premera dalje krog vag. nakl. post. 2 vag. po 280; zaklj. 2 vag. Tendence neizpremenjena.

Eksekutivna prodaja: 1.156.000 kg suhih 1 m dolgih bukovih drv, od katerih se nahaja okoli 715.000 kg na postaji Bohinjska Bela in Soteska, ostalih ca. 440.000 kg pa še v gozdu šumske uprave v Boh. Bistrici, v oddelkih 135, 138 in 139. Na postajah v Bohinjski Beli in Soteski ter v gozdu se vrši tudi kakovostni prevzem. Kot teža velja ona teža, ki se ugotovi na postajah. Plačljivo 25 dni po izpostavi fakture. Prevzem in odprema se pričeta takoj in se vršita sukcesivno po naj-

višji prevozní kapaciteti železnice, t. j. kolikor vagonov se more dobiti (dnevno na postajah Boh. Bela in Soteska); I., II. in III. 5 Din za 100 kg.

Dež. pridelki (vse samo ponudbe; slov. post., plač. 80 dni, dob. prompt): Pšenica 78—79 kg 2% ml. tar. baška 387,50—390, slav. 385—387,50, moka 0 g vag. bl. fko Ljubljana, plačilo po prejemu 530—535, koruza nova baška kval. gar. 297,50—300, april 300—302,50, maj 305—307,50, činkvantin zdrav rešetan 306—307,50, oves baški zdrav rešetan 295, ajda zdrava rešetana 295; zaklj. 1 vag. pšenice. Tendence čvrsta.

Budimpešta (terminalska borza), 13. aprila. Tendence medla. Pšenica maj 33,52, 33,80, zaklj. 33,83—33,82, okt. 30,90, 30,86, zaklj. 30,86—30,88, rž maj 31,70, 31,60, zaklj. 31,54—31,60, okt. 28,14, 28,20, zaklj. 28,12—28,14, koruza maj 27,54, 27,56, zaklj. 27,56—27,58, julij 28,34, 28,36, zaklj. 28,36—28,38.

Za duha in srce

Vzhodna miselnost

Spričo zanimanja za vzhodno miselnost, ki začenja tuptati postajati tudi že poplavljujoča moda, je dobro orientirati se ob delih in razpravah, ki kažejo vumevajočo se simpatijo do predmeta, pa vendar varujejo do njega potrebno kritično distanco. Vzhodna miselnost ima tako pozitivne kakor negativne elemente in pričakovati od nje vseozdravljene človeštva je prav tako napačno kakor že jo kdo absolutno kot zapadnemu duhu neprikladno zameta. Vzhodna miselnost se v najbolj izčiščeni obliki zrcali gotovo v delih Vladimirja Solovjeva, predvsem v njegovi filozofiji bogočloveštva, katero jako dobro razbira Karl Pfeleger v »Hochland« (december in januar 1927-28) na podlagi »Dvanajst predavanj o bogočloveštvu«. Ta filozofija ima sicer korenine v platonizmu in deloma v vzhodnih obeh, je pa vendar zelo svojevrstna in napravila v tla neke vrste pantheizma, dasi ne v smislu zapadnjaškega. Kot vir spoznanja smatra v nasprotju z diskurzivno-racionalnim mišljenjem zapada intuicijo. Važno je mišljenje Pfelegerja, da ta filozofija Solovjeva ni bila pol, po kateri je prišel S. do priznanja katoliške cerkve kot edine prave Kristusove univerzalne cerkve, do katere je S. prišel po razmišljanju zgodovinskih dejstev. Sam je rekel: »Jaz sem prišel, da izrečem ta Amen od strani vzhodnih Slovanov. Jaz sem prišel, da izrečem ta Amen v imenu sto milijonov krščanskih Rusov v trdnem in polnem prepričanju, da me ne bodo desavuirali. Vaša beseda, o narodi zapada je svobodna in vesoljna theokracija, resnična solidarnost vseh narodov in razredov, v socialnem življenju uresničeno krščanstvo in pokristjanjena politika. Ta beseda je svoboda za vse potlačene, zaščita vseh slabih; ta beseda je socialna pravičnost in dobri krščanski mir. O ključenosce Krista, odpri jim, in naj bi bila vrata svetovne zgodovine zanje in za ves svet vrata v božje kraljestvo! — O novi ruski mistiki pa, ki jo zastopa predvsem Nikolaj Berdjajev (Smisel ustvarjanja, Problemi idealizma, Filozofija svobode, zlasti pa: Smisel zgodovine, 1925 izšlo v nemškem prevodu) razglablja v »Stimmen der Zeit« (april 1928) jezuit Stanislav Dunin-Borkovski. Tudi Berdjajev se naslanja na filozofijo o bogočloveštvu, kakor jo je razvil Solovjev, ima pa svoje izvirne poglede. Avtor kaže tudi na druge vire te filozofije: Sv. Izaaka sirskega, Boehmeja, Angela Silezija, potem pa na poljske mistike Avgusta Cieszkowskega in Zigo Krasinskoga. K razumevanju Berdjajeva je veliko tudi pripomogel jezuit Ivan Kologrivov (Royaume de Dieu et royaume de César, Orientalia Christiana VI 3, št. 24, 1926). Pisatelj meni upravičeno, da so v tej filozofiji dane podlage za zblizanje zapadne in vzhodne cerkve in se morajo ljubite proučevati brez enostranske zapčenosti.

Slovstvena drobtin'ca

Ob desetletnici Krekove smrti je objavil »Slovenec« (1927, št. 228) kot Krekovo pesem »Anđkino poveste, ki je bila izšla leta 1908. v »Naši močis s podpisom »Helenac«. Pesem slika tragiko zapeljane dekleta, nekaka »Nezakonska matič, obdelana po Krekovo. Semterja spominja pesem rahlo na tragedijo Margaretino v Faustu. Med občinstvom se je takoj, ko je bila pesem objavljena v »Slovenec«, od več strani izrazil dvom, ali je ta pesem res Krekova. Podpisani sem jo bil poslal »Slovenec« kot Krekovo in sem jo prisodil Kreku po slogu in po vsebini, ne da bi bil imel kak zunanji dokaz za Krekovo avtorstvo. Podpis »Helenac« me ni nič motil, ker mi je bilo znano, da se je Krek n. pr. tudi ob začetku svetovne vojne podpisal v »Domoljubcu« pod svoje pesmi kot »Gorenjak«. Govorilo mi je za Kreka vse: poljudni slog, raba izrazov iz narečja (»sen leg soldate« »puščice«, »špitalski zide«, sočutje z revico (očividno ljubljansko delavko), švrk po »dobrih ljudeh«, ki so imeli zanje le »krohot in zasmehe«, in kljub silni preprostosti — rahla reminiscenca na Goetheja!

Te dni (14. marca 1928) je pa izšel v »Goriški Straži« listek, ki bi me bil v mojem naziranju še potrdil, če bi bil potreboval kakega potrdila. Od novega leta do srede marca je prišla »Goriška Straža« letos listke z naslovom: »Dr. Jan. Ev. Krek 1865—1917. Za 10 letnico njegove smrti.« Avtor ni podpisal a ga z lahkoto pogodi vsakdo, kdor le malo pozna literaturo o Kreku izven mej Jugoslavije. Pisatelj pravi o Kreku takole:

»Povsod ga je spremljalo usmiljeno srce materino — čut za reve in težave siromakov.

Marijo, Mater usmiljeno, je posebno častil in pogosto pel:

Cešena bodi, o Kraljica, nebes in zemlje ti Gospa, mogočna, usmiljena Devica, vsa čista in brez madeža! Marija, k tebi uboge reve mi zapuščenim vpijemo, objokani otroci Eve v dolini solz zlihujemo!

Če je Krek pel na Prtovcu v nedeljo popoldne litanije, je to pesmico rad pel skupaj s pevci na koru.

Sedaj pa primerjajte s tem tale odstavek iz Anđkine povesti:

Bilo je Malega Šmarina god, šle smo dekleta na božjo pot k Materi božji drobovski, ki ima usmiljene, mile oči, Anđka kleče krog oltarja je šla in solze so ji bile na tla; pel je slovesno veliki zvon, v zlatu se svetil Marijin tron, ž njega pa usmiljeno, mlo oko v Anđko je gledalo, vanjo samo. Orgle bučale in cerkev vsa

polna pobožnost prošnja in solza dihala v kuplo je petja odmeve: »Objokani otroci Eve!« —

Še en pomislek se me je lotil: Kaj pa, če bi se bil Krekov biograh v »Gor. Straži« te pesmi spomnil šele pozneje, ko je že izšla v »Slovenec« »Anđkina poveste«?

V pismu z dne 28. marca t. l. me je pa gosp. pisatelj opozoril, da je bil poprej citirani odstavek iz »Gor. Straže« že dobesedno natisnjen v Kolarju Goriške Mohorjeve družbe za 1928 na strani 112, in sicer prej, preden je izšla »Anđkina poveste« v »Slovenec« torej povsem neodvisen. Zraven je pa pristavil še tole o Kreku:

»Gori omenjen pesem o Mariji je Krek mnogokrat pel v cerkvi pri litanijah na Prtovcu, na božjih potih, pa tudi v veseli družbi po planinah ali po dolinah, med pešhojo ali na vozeh. Kakor Vam je znano, je njega in njegovo družbo stalno spremljala pesem. A med lepe narodne je vpletal tučintam tudi lepe cerkvene in vsa družba jih je rada pela z njim. V spomin mi sili obisk tobačnih delavk (odbornic in drugih) v drugi polovici avgusta leta 1906. na Prtovcu. Vsa vesela in srečna družba se je vračala v dolino čez Torko, Zabrdno in Sorico ter od tu z vozovi v Železnike in Seica. Po poti proti Sorici nazvali smo si vprek peli in vričali in se veselili krasnega planinskega dne. Kreku se je očitno poznalo na obeh, na glasu, na vsem, kako se veseli sreče toh ubogih ljubljanskih delavk in tega nepozabnega doživlja na planinah. In iz davnega spomina mi sili, da je Krek tistikrat na planini tudi zapel »Cešena bodi in da smo jo vsi z vsem srecem z njim peli.

Vaši razlogi, da je pesem »Anđkina poveste« Krekovo delo, so po moji misli neizpodbitni. Nihče ni znal tako uporabljati narodnih pesmi, oziroma motivov iz njih kakor prav Janez in narodnega duha tudi ni nihče tako pogodil. Eden glavnih momentov je pa tudi ta, da je prav v njegovem delavskem listu pesem izšla.

Ne zdi se mi povsem izključeno, da bi kdo izmed delavk ali delavcev ali pa drugih znancev Krekovih iz te dobe vedel povedati kaj natančnejšega o povodu te pesmice. Po pesmici je Anđka umrla, preden je minulo pet nedelj po Malem Šmaru (1908?). Pesem je izšla 18. decembra leta 1908.

I. Dolenc.

Knjige in revije

»Očeta krščanske mistike« imenujejo splošno sv. Dionizija Areopagana, učenca sv. Pavla, katerega je veliki apostol izpreobrnil v Atenah in ki je potem kot prvi atenski škof umrl kot mučenik. Pod njegovim imenom so znani spisi mistične teologije, ki so zlasti v srednjem veku imeli tako ogromen vpliv kakor samo še sv. pismo. Dokazano pa je, da ti spisi niso sv. Dionizija Areopagana, ampak nekega iz paganstva k krščanstvu izpreobrnjenega grškega misleca, ki se je priznaval k zmernemu monofizizmu in je živel začetkom VI. stol. Pisec si je privzel vedoma ime Dionizija Areopagana, da z njegovo avtoriteto krije svojo mistično teologijo, ki je, kakor odločno trdi Karl Reichstätter S. J. (Stimmen der Zeit, januar 1928), bistveno odvisna od filozofije novoplatonca Procla. Reichstätter smatra mistično teologijo psevd-Dionizija, ki je hotel na ta način sprijazniti novoplatonstvu udane pagane s krščanstvom, kot v glavnem pogrešno in obžaluje njen prekomerni vpliv na katoliško mistično literaturo. Ta mistika polaga glavni povdarek na zrenje, mistično kontemplacijo, dočim R. smatra za katolištvo bolj odgovarjajočo mistiko praktične imitacije Kristi, po vzoru sv. Tomaža Kempnana, ki naglašja v prvi vrsti ljubezen. To je problem, ki se zadnje čase sploh v katoliški bogoslovni literaturi živahno obravnava.

Les Eglises orientales et les rites orientaux od p. Raimonda Janina je izšla v 2. izdaji v znani založbi Bonne Presse. Janinovo delo o vzhodnih cerkvah in obredih je pravi standard-work in gotovo od vseh tozadevnih del najboljše in najgloblje vpelje v to stvarino, ki je med katoliki čedalje bolj aktualna in važna. — Strokovnjake pa bo zanimal tudi Cankov: Das orthodoxe Christentum des Ostens. Sein Wesen und seine gegenwärtige Gestalt, Berlin 1928.

Rerum Novarum, okrožnica Leona XIII o delavskem vprašanju je zopet v ospredju zanimanja, čimbolj se katolištvo zaveda svojega poslanstva v sedanji dobi